

APRICITY

Elsa-Maria Pakkala
Lahden Ammattikorkeakoulu
Muotoilu- ja taideinstituutti
Muoti- ja vaate suunnittelu
Muotoilun koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Kevät 2015
Sivuja: 72

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyöni on sesongiton mallisto miehille pohjoisiin sääolosuhteisiin. Mallistoni pohjana on tutkimus ilmaston lämpenemisen vaikutuksista pohjoisiin talviin ja talvipukeutumiseen.

Malliston inspiraationa on meri ja sen vaihtelevat olomuodot talven aikana. Samalla kun veden olomuodot vaihtelevat jäisestä sulaan, mallisto muuttuu kohti sitä uhkakuvaa, mitä olemme teoillamme ja tavoillamme saamassa aikaan. Pahimassa tapauksessa tekemme tulevat vaikuttamaan talveen jo hyvin lyhyen ajan sisällä. Visuaalisen elementtinä ja vaateen lämpivyyttä lisäävänä tekijänä olen käyttänyt tikkausta, jonka kuvio sai muotonsa halkeilleesta jäältä.

Teen opinnäytetyöni osittain hankkeistettuna L-Fashion Groupin Kalevala Koru Oy:n kanssa sekä yhteistyönä korumuotoilija Susanna Lehvosen kanssa. Yhteistyön tavoitteena on suunnitella L-Fashion Groupin Luhta merkille ja Kalevala Korulle brändeihin sopiva talvikorukonsepti, jossa koru yhdistetään talvivaatteeseen niin, että korulla on vaatteessa selkeä funktio. Konseptissa koru toimii vaateen osana, mutta myös yksittäisenä tuotteena. Yritysyhteistyön lopputuloksena tulee olemaan neljä korun ja vaateen yhdistelmää jotka yhdistyvät vaatemallistooni yhtenäisen teeman ja käyttäjäryhmän kautta.

Avainsanat:

Miesten vaatetus, Talvivaate, Ilmaston lämpeneminen, Tikkaukset, Talvikoru

ABSTRACT

My Bachelor Thesis is seasonless collection for men for Northern Climate. As a base of my collection is my research about effects of global warming on northern winters and winter clothing.

My inspiration comes from the ocean and it's varying phases during winter. While the phases of the water change from solid to liquid the collection proceeds towards the threatening future we are about to create with our current actions and habits. At the worst our actions will effect winter in a very short period of time. To bring more warmth to the clothing and as an visual element I used quilting. The quilting pattern comes from cracked ice.

Part of my Bachelor Thesis is a collaboration with two Finnish companys Luhta and Kalevala Koru Oy which I will execute together with Susanna Lehvonen from jewellery design. The goal of the collaboration is to design a winter jewellery collection concept that goes together with the brands of Luhta and Kalevala Koru Oy. In the concept the jewellery works as an individual but also as a part of the garment. The final outcome of the project will be four combinations of jewellery and clothing which will combined together with my collection by common theme and user group.

Keywords:

Menswear, Winter wear, Global warming, Quilting, Winter jewellery

1.

SISÄLLYSLUETTELO

Tiivistelmä/abstract

Sisällysluettelo

Johdanto	8
1. Tavoitteet	11
1.1 Tutkimuskysymykset	11
2. Yritysyhteistyö	12
2.1 Yritysyhteistyön osuus opinnäytetyössä	14
2.2 Tehtävänanto ja projektin eteneminen	14
2.3 Yritysten taustoitus	14
3. Yritysyhteistyön suunnitteluprosessi	14
3.1 Suunnittelijayhteistyö	14
3.2 Konseptiehdotukset	18
3.3 Kohderyhmä	20
4. Talvivaate	
4.1 Talvivaatteen vaatimukset	22
4.2 Talvivaate ja koru	25
4.3 Korujen suunnittelu ja toteutus	26
4.4 Talvivaate muuttuvassa ilmastossa	29
4.5 Ekologisuus ja vaatesuunnittelijan vastuu muuttuvassa ilmastossa	32
5. Prosessi	
5.1 Inspiraatio	34
5.2 Vaatemalliston lähtökohdat	37
5.3 Luonnostelu	38
5.4 Materiaalit	42
5.5 Tikkaukset	44
5.6 Malliston toteutus ja kaavoitus	46
6. Mallisto	
6.1 Lopullisen mallisto	48
6.2 Mallistorakenne	50
6.3 Esitys- ja tasokuvat	52
7. Päätelmät	65
Kiitokset	67
Lähteet	68

JOHDANTO

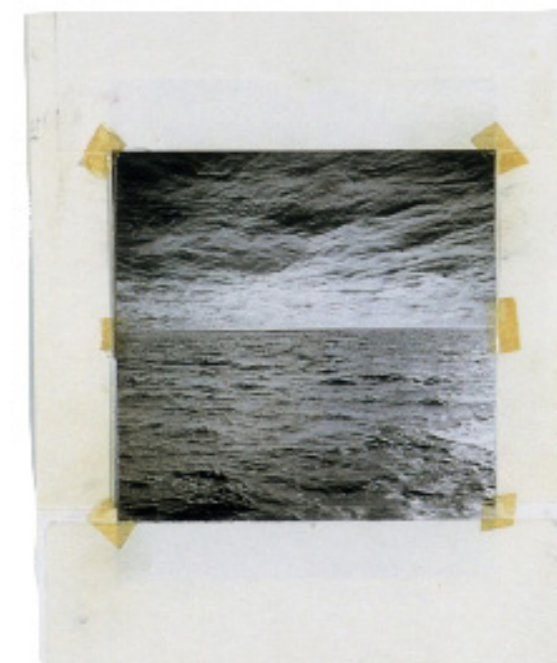
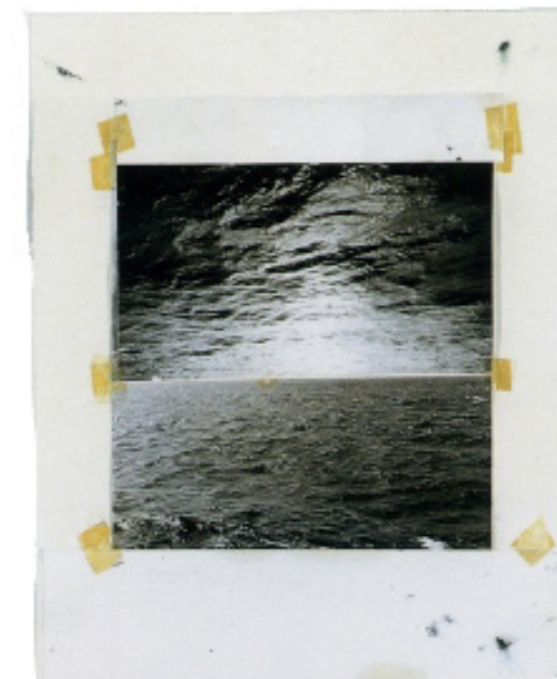
Opinnäytetyöni on sesongiton mallisto miehille pohjosiin sääolosuhteisiin. Mallistoni kulkee nimellä Apricity. Apricity tarkoittaa auringon lämpöä talvella. Ensimmäinen vaikutelma sanasta on positiivinen, miellyttävän lämmin. Mallistoni kohdalla se saa kuitenkin myös negatiivisen sävyn, mitä jos sanan merkitys katoaakin tulevaisuudessa?

Opinnäytetyössäni pohdin talvivaatteen tulevaisuutta. Miten maailmamme tulee nykyisten arvioiden mukaan muuttumaan vuosien kuluessa, tuleeko talvi olemaan samanlainen kuin se on nyt vielä viidenkymmenen vuoden päästä ja mitä vaatimuksia nämä muutokset tulevat mahdollisesti antamaan tulevaisuuden talvipukeutumiselle?

Malliston inspiraationa on talvinen meri ja sen vaihtelevat olomuodot sekä kysymys, *mitä jos meri ei enää jäätyisikään?*

Vaatemalliston lisäksi opinnäytetyöhöni kuuluu yritys yhteistyö Luhdan ja Kalevala Koru Oy:n kanssa sekä muotoilijayhteistyö korumuotoilija Susanna Lehvosen kanssa. Yritysyhteistyön tavoitteena on suunnitella talvikorummallisto jossa talvivaatte ja koru yhdistyvät niin, että korulla on vaatteessa selkeä funktio.

Suurimpia haasteita yhteistyöllemme asetti se, että yrityksiltä saamamme tehtävänanto muuttui hieman kesken projektimme.

2. Kuva: Gerhard Richter - Atlas

1.TAVOITTEET

Opinnäytetyöni tavoitteena on tutkia talvivaatetta muuttuvassa ilmastossa ja sitä miten talvivaatteiden suunnittelu tulee mahdollisesti muuttumaan ilmastomuutoksen myötä. Opinnäytetyöni aikana perehdyn ilmaston lämpenemisen aiheuttamiin muutoksiin talvipukeutumisessa.

Tavoitteenani on suunnitella käytettäviä sekä helposti lähestyttäviä vaatteita miehille, jotka kaipaavat pukeutumiseensa rentoa tyylikkyyttä. Toivon, että mallistoni vaatteet antavat kantajalleen lämpöä, turvaa ja itsevarmuutta.

Aiempi kokemukseni miesten vaatteiden suunnittelusta ja kaavoituksesta on vähäistä. Valitsin miesten vaatteiden suunnittelun, koska halusin syventää omaa osaamistani. Miesten muodissa minua kiehtoi sen ajattomuus ja pienillä muutoksilla ja yksityiskohdilla leikittely.

Apricity- mallisto on miestenvaatemallisto kylmiin olosuhteisiin ja se koostuu 20 tuotteesta ja kuudesta asukokonaisuudesta, joista viisi tulen toteuttamaan kevään KOE'15 näytökseen.

1.1 Tutkimuskysymykset

- Miten muuttuva ilmasto tulee vaikuttamaan talvipukeutumiseen?
- Miten muuttuva ilmasto tulee vaikuttamaan talvivaatesuunnitteluun?
- Miten kiinnittää koru vaatteeseen rikkomatta vaatetta?
- Miten yhdistää talvivaate- ja koru toimivaksi kokonaisuudeksi?

2. YRITYSYHTEISTYÖ

Yhdessä suunnittelua ja ajatusten vaihtamista, Kuvassa Susanna Lehvonen
Kuva: Elsa-Maria Pakkala

2.1 Yritysyhteistyön osuus opinnäytetyössä

Miestenvaatemallistoni lisäksi osana opinnäytetyötäni oli Yritysyhteistyö Luhdan ja Kalevala Koru Oy:n kanssa. Yritysyhteistyössä parinani toimi korumuotoilija Susanna Lehvonen. Yhteistyön tavoitteena oli luoda toimiva talvivaatteen ja korun yhdistelmä, jossa korulla on selkeä funktio.

Miestenvaatemallistoni yhdistyi Susannan kanssa suunnittelemaamme korumallistoon yhtenäisen teeman ja yhteisen käyttäjäryhmän kautta.

2.2 Tehtävän anto ja projektin eteneminen

Yritysyhteistyö alkoi saatuaamme briefin marraskuun puolivälissä 2014. Yritysyhteistyön tavoitteena oli suunnitella Kalevalakorun ja Luhdan brändeihin sopiva talvivaate- ja korukonsepti. Lopputuloksena olisi neljä korun ja vaateen yhdistelmää joista osan toteuttasimme myös protoina.

Tehtävänannossa kumpikaan yrityksistä ei halunnut luoda liikaa reunaehtoja ideoinnin vapauttamiseksi. He kuitenkin antoivat rajauksiksi sarjatuotantoon soveltuvuuden ja, että lopputuotteen hinnan olisi oltava kuluttajalle enintään sata euroa. Korun tulisi olla vaatteesta irrotettava, mutta sen kuuluisi toimia myös osana vaatetta.

Toiveena yritykset esittivät värienkäytön ja uusien korun kiinnitystapojen kehittelyn. Toinen asia, johon yritykset pyysivät meitä kiinnittämään huomiota oli juhlavuosi 2017, jolloin yritysyhteistyön tulokset olisi tarkoitus laittaa myyntiin.

Vuonna 2017 Suomi täyttää 100-vuotta ja toimii hiihdon MM kisojen isäntämaana. Samana vuotena Luhta täyttää

110 vuotta ja Kaleva Korun ensimmäisen lanseeraamisesta tulee kuluneeksi 80-vuotta. Näistä syistä toivottiin tuotteilta sekä juhlaiviin tilaisuuksiin sopivuutta, että urheiluhenkisyyttä.

Yritysyhteistyö eteni briefinannon jälkeen kolmen konseptiehdotuksen suunnittelulla. Kolmesta ehdotuksesta yritykset valitsivat yhden, jota lähdimme jatkokehittämään. Konseptin perusteella suunnitelimme koru- ja vaatemallistojamme. Hyväksytyjen luonnosten ja koruideoiden perusteella toteutimme protot neljästä tuotteesta. Konseptisuunnittelun aikataulu on 16.10.2014- 30.5.2015, mikä tarkoittaa, että yritysyhteistyö jatkuu noin kuukauden opinnäytetöiden palautuksen jälkeen.

3. YRITYSYHTEISTYÖN SUUNNITTELUPROSESSI

3.1 Suunnittelijayhteistyö

Lähtiessäni mukaan yritysyhteistyöhön, en tiennyt kenen kanssa tulisin toteuttamaan projektin. Halusin lähteä yritysyhteistyöhön mukaan, koska mahdollisuus yhteistyöhön eri alan suunnittelijan kanssa oli minulle uusi, kiinnostava alue. Kahden eri alan yhdistäminen opinnäytetyössäni oli myös mielenkiintoinen haaste.

Emme tunteneet Susannan kanssa ennen yritysyhteistyön aloittamista. Aloitimme keskinäisen yhteistyömme tutustumalla toistemme aiempiin töihin sekä keskustelimme meille ominaisista työtavoista. Toistemme portfolioihin tutustuessamme huomasimme tyyleissämme samankaltaisuuksia. Ajatusmaailmamme ja arvomme kohtasivat.

Molemmilla oli melko kaupallinen näkökulma ja molempien töistä

nousivat esille luontoaiheet teemat sekä käytettävyys. Arvostimme myös kestävyyttä ja pyrimme ottamaan tuotteiden pitkäikäisyyden huomioon jo suunnittelu vaiheessa. Ajankesto tuotteissa oli molemmille tapa tehdä tuotteesta hieman ekologisempia.

Näiden yhteisten tekijöiden pohjalta oli helppo lähteä työstämään projektia eteenpäin ja vaikka olimme molemmat salaa toivoneet enemmän kontrasteja toisistamme saimme myöhemmin selville, että eri aloilla työskentely riitti tuomaan eriäviä ja uusia näkökulmia, joista myös löysimme kaipaamamme kontrastit projektiimme.

Yhteistyömme aikana tapasimme säännöllisesti niin koululla kuin koulun ulkopuolellakin. Ideointivaiheessa hyödynsimme runsaasti virtuaalisia kanavia kuten facebookia, dropboxia, pinterestiä sekä sähköpostia. Sivustojen avulla pystyimme nopeasti jakamaan inspiraatiokuvia, kiinnostavia artikkeleita ja videoita. Nopeita ratkaisuja vaativat tilanteet hoidimme usein puhelimitse.

2.4 Yritysten taustoitus

Yritykset projektin takana ovat Luhta ja Kalevala Koru Oy. Saadaksemme käsityksen siitä, minkälaisia tuotteita ja ideoita yrityksillä oli jo olemassa teimme taustoitusta molemmista yrityksistä.

Tutustuimme yritysten tämän hetkisiin mallistoihin selvittääksemme, mitä eri materiaaleja yrityksillä oli jo valmiiksi käytössä sekä minkälaisia tekniikoita, lähinnä korumateriaalien muokkauksessa, meillä mahdollisesti tulisi olemaan käytössä ja minkälaisia tuotteita yrityksillä oli

heidän määrittelemänsä budjetin alla.

Luhdan tuotteet oli jo valmiiksi jaoteltu City outdoor- ja Outdoor-tuotteisiin, joista City outdoor oli kaupunkiolosuhteisiin suunnattu sport-henkisen kasuaalimpi mallisto ja Outdoor ulkoilu- ja liikuntolosuhteisiin soveltuva ulkovaatteisiin painottuva mallisto.

Lähes kaikki Luhdan ulkovaatteet maksoivat yli sata euroa. Alle sadan euron, mutta päälle viidenkymmenen euron sijoittuivat sisäpukeutumiseen soveltuvat vaatteet kuten neuleet, housut ja muutama kevyttoppatakki. Alle viidenkymmenen euron jäivät trikoot (T-paidat ym.) sekä asusteet kuten kaulahuivit, pipot, lapaset ja hansikkaat.

Tuotekartoituksessa jaoimme Kalevala korun korut perinteisiin ja moderneihin. Perinteisissä koruissa mallit pohjautuvat historiallisiin koruihin. Modernit taas edustavat tämän hetken muotokieltä.

Koruissa metallien hintojen välillä oli todella suuria eroja. Kulta maksoi moninkertaisesti pronssiin verrattuna, esimerkiksi Kalevala korun Helinä-korvakorut maksoivat pronssisina 45 euroa, hopeisina 79 euroa ja kultaisina 395 euroa.

Taustoituksen aikana tutustuimme myös yritysten arvoihin ja historiaan, sekä vierailimme Kalevala Koru Oy:n tehtaalla.

Kalevala Koru Oy:n tehdasvierailu
Kuvat: Elsa-Maria Pakkala

4.

Luhta

L-Fashion Group Oy on Pohjoismaiden johtavia vaatetusalan yrityksiä. Konserni työllistää noin 1645 henkilöä ja tekee noin 258 miljoonan euron liikevaihdon. Tänäpäivänä yrityksen alta löytyvät merkit ovat Luhta, Rukka, Icepeak, Li-Ning, Torstai, Sinisalo, Ril's, O.i.s, Story, J.A.P ja Your FACE. (L-Fashion Group 2015)

Luhdan perustamisesta tulee vuonna 2017 kuluneeksi 110-vuotta. Vihtori Luhtanen perusti oman yrityksensä Lahteen vuonna 1907. Vihtori hoiti myynnillisen puolen ja Luhtasen vaimo suunnitteli ja ompeli mallit. 1910-luvun alussa Luhtanen palkkasi kaksi ompelijaa ottaen ensimmäiset askeleensa kohti teollista ompelimoa, joka viimein toteutui vuonna 1928.

Kansainvälisesti Luhta löi itsensä läpi 1970-luvulla. 80-luvulla Luhta löi läpi urheilullisen vaatetuksen osalta Manner-Euroopassa. Tärkeimpiä tekijöitä kehityksessä olivat omaleimainen trendejä mukaileva design ja hiihtovaatetuksen suosion nopea kasvu. (L-Fashion Group 2105.)

5.

L-Fashion Group ajaa vastuullisia arvoja. Yhtiö on mukana BSCI:ssä (Business Social Compliance Initiative), sosiaalisen vastuun ohjelmassa, joka tekee työtä turvallisten, terveellisten ja eettisesti hyväksyttävien tuotanto-olojen luomiseksi kaikkialla maailmassa. BSCI on asettanut myös standardit ympäristön suojelemiseksi.

REACH-asetusta noudattamalla L-Fashion Group kantaa vastuunsa myös haitallisten aineiden riskihallinnassa. REACH-asetus säätelee haitallisten aineiden rekisteröintiä, arviointia, lupamenettelyitä ja rajoituksia.

Ennen yhteistyön aloittamista jokaisen L-Fashion Groupin alihankkijan ja tavarantoimittajan on myös sitouduttava hankintasopimusten mukaisesti Code of Conduct-ehtoihin ja yrityksen ehdottomiin toimintaperiaatteisiin, joissa edellytetään eläinten eettistä kohtelua. Yrityksen tuotteiden valmistuksessa käytetyistä turkiksista, untuvista ja höyhenistä vaaditaan alkuperätodistukset, joissa vaaditaan eläinten eettistä kohtelua. (L-Fashion Group 2015.)

Kalevala Koru Oy

”Vuosikymmenten aikana Kalevala Korun lähtökohta on pysynyt samana: moderni ja historiallinen korumallisto elävät täällä rinnakkain. Tärkein on aina ollut koru. Koru, jolla on tarina.” (Kalevala Koru Oy, 2015)

Kalevala Koru Oy:n takana on ryhmä vahvoja naisia. Kirjailija Elsa Heporauta halusi pystyttää patsaan suomalaisen naisen kunniaksi. Ajatusta tukeva naisryhmä ryhtyi keräämään varoja patsaan valmistamiseen myymällä ja valmistamalla historiallisia koruja. Kansallismuseon kokoelmista naiset valitsivat 40 mallia jotka he julkistivat. Korujen ensi esittely tapahtui joulukuussa vuonna 1937 ja ne saavuttivat saman tien huippusuosion. Talvisodan sytyttyä patsasta varten kootut varat käytettiin kuitenkin hädänalaisten auttamiseen, mikä puolestaan loi hyväntekeväisyydelle pysyvän pohjan yhtenä yrityksen arvoista.

Sodan päätyttyä Kalevalakorun pääsuunnittelijana toimi Germund Paa-er. Paaerin aikana yrityksessä visioitiin modernia, ajassa elävää mallistoa. 1947 Kalevala Koru järjesti suunnittelukilpailun jonka myötä yrityksen nuorina pääsuunnittelijoina aloitti-

vat Eero Risakki, Börje Rajalin ja Paula Häiväoja, jotka uskoivat pelkistettyyn ja rohkeaan koruun. 1950- ja 60-luvuilla ennakkolottomuus nosti Kalevala Korun Suomen designin kärkeen. (Kalevala Koru Oy 2015.)

Kalevala Korun korut valmistetaan edelleen Suomessa, Helsingin pitäjänmaällä. Myös raaka-aineissa suositaan Suomalaista alkuperää, mahdollisuuksien mukaan. Kalevala Koru on myös vastuullinen yritys, jonka tuotannossa pyritään raaka-aineiden säästämiseen, kierrättämiseen, (kaikki Kalevalan kultakorut on tehty kierrätettyä kullasta) sekä olemattomiin päästöihin sekä korkeatasoiseen raaka-aine ja tuoteturvallisuuteen.

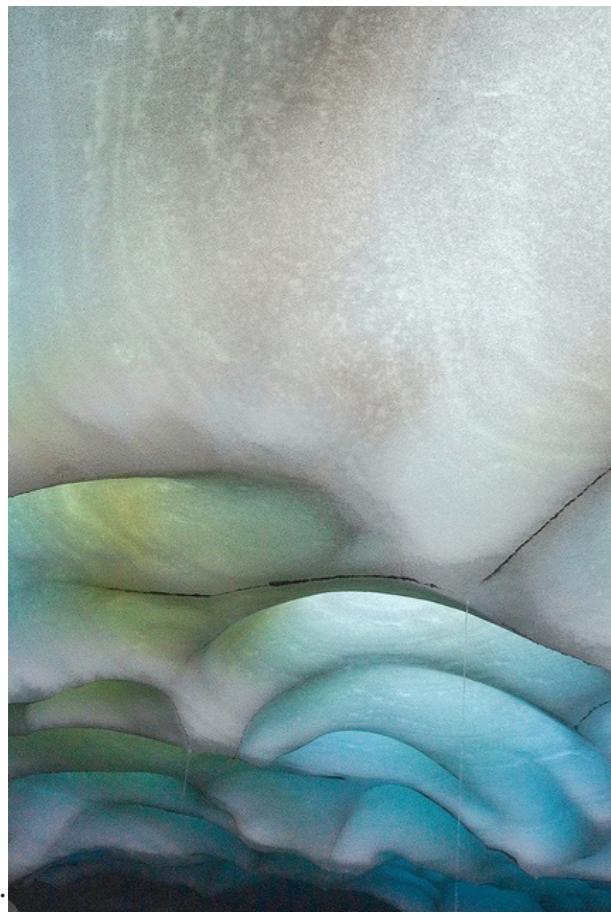
Kalevala Korun tuotteiden takana on halu luoda iloa ja mielihyvää ihmisten arkeen ja juhlaan toteuttamalla kestäviä arvoja. Kalevala Koru on määritellyt toimintaansa ohjaaviksi arvoiksi vastuun, avoimuuden, kannattavuuden ja arvostuksen. (Kalevala Koru Oy 2015.)

6.

7.

Kuva: Elsa-Maria Pakkala

3.2 Konseptiehdotukset

Taustoituksen jälkeen aloitimme malliston ideoinnin. Kahden suomalaisen yrityksen myötä lähdimme hakemaan inspiraatiota läheltä, Suomesta ja Suomen talvesta.

Inspiraatioiden kautta suunnittelimme yrityksille kolme konseptiehdotusta. Ensimmäiset versiot konseptista pidimme vielä inspiraation tasolla. Toivoimme yritysten ensin valitsevan yhden aiheen, jota lähtisimme jatkokehittämään.

Kaikkien konseptien läpileikkaaviksi avainsanoiksi valikoituivat käytettävyys, laadukkuus, urheilullisuus, luonto, unisex ja juhlavuus.

Ensimmäinen konseptistamme sai inspiraationsa talvesta ja lumesta ja niiden aiheuttamista muutoksista luonnossa. Mitä lähemmäksi talvea mennään, sitä enemmän luonto paljastaa yksityiskohtia, jotka kesän vehreys oli piilottanut.

Ensimmäinen konseptistamme sai inspiraationsa talvesta ja lumesta ja niiden aiheuttamista muutoksista luonnossa. Mitä lähemmäksi talvea mennään, sitä enemmän luonto paljastaa yksityiskohtia, jotka kesän vehreys oli piilottanut.

Lehtien tippuessa metsät harvenevat ja näköala muuttuu avarammaksi. Lumen saapuessa moni kesällä ja syksyllä näkynyt luonnonpiirre katoaa valkoisen peiton alle. Lumi luo maahan uusia muotoja, valoja ja varjoja. Puut saavat huurteisen pinnan ja yhtäkkiä vesistö peittyy paksuun jäähän eivätkä rantapuut enää heijastukaan vedenpinnasta.

Lumen ja jään alle jää värikäs, mutta nukkuva maailma. Konseptissa korussa ja vaatteessa olisi piilotettua epäsymmetriaa, joka esimerkiksi valon tai varjon avulla tulisi näkyväksi.

Toinen konseptimme kulki nimellä Metsän väri. Metsän väri on yksi noin kahdestasadasta kutsumanimestä suomalaisten Veljelle, Esi-isälle ja Metsän kultaiselle kuninkaalle tai tuttavallisemmin, Karhulle.

Karhun symbolinen merkitys suomalaisille oli kiehtova aihe. Karhua on pelätty ja kunnioitettu. Sille on annettu monta nimeä, perustuen aina siihen missä roolissa karhu on aikansa ihmisillä ollut. Karhua on pidetty pyhänä esi-isänä ja vaarallisena petona.

Konseptissa karhu näkyisi on nimenomaan symbolisena vastakkainasetteluna. Elämä ja kuolema, rinnastettuna kevääseen ja talveen. Pehmeä ja karhea, pelottava mutta leikkisä. Vastakohtaisuuden ajattelimme näkyvän malliston väreissä, materiaaleissa ja muotoilussa.

Väreissä näkyisi karhun rohkeus ja leikkisyys. Materiaaleissa vastakkainasettelu olisi pehmeiden ja lämpimien sekä karheiden, kovien ja kylmien materiaalien välillä.

11. Kuva: Gerhard Richter - Atlas - Seascapes

Kolmas konsepteista oli meri ja ranta. Talvella meren jäädyttyä meri ja ranta sulautuvat yhdeksi. Aika tuntuu pysähtyneen, vaikka talvinen meri elää ja muuttaa muotoaan jatkuvasti.

Joskus kaikki muodot tuntuvat kaatoavan. Joskus taas talvi on yllättänyt meren ja se on jäänyt juuri siihen muotoon kun pureva pakkaneen on sen pakottanut. Toisinaan se näyttäytyy sulana, tummana, hyisenä ja uhkaavana rikkinäisine jäälautoineen.

Talvinen meri on samaan aikaan kaunis ja pelottava. Mallistossa meren eri muodot näkyvät puhtaina, lähes saumattomina linjoina tai päinvastaisesti rikottuina pintoina. Malliston värit ja muodot ovat pelkistettyjä ja ajattomia.

Saimme palautetta yrityksiltä nopeasti. Sen pohjalta ymmärsimme, että yritykset olivat toivoneet konsepteilamme jotain valmiimpaa.

Palautteessa myös alkuperäinen tehtävänanto muuttui korupainotteiseksi, ja jouduimme miettimään roolimme uudelleen.

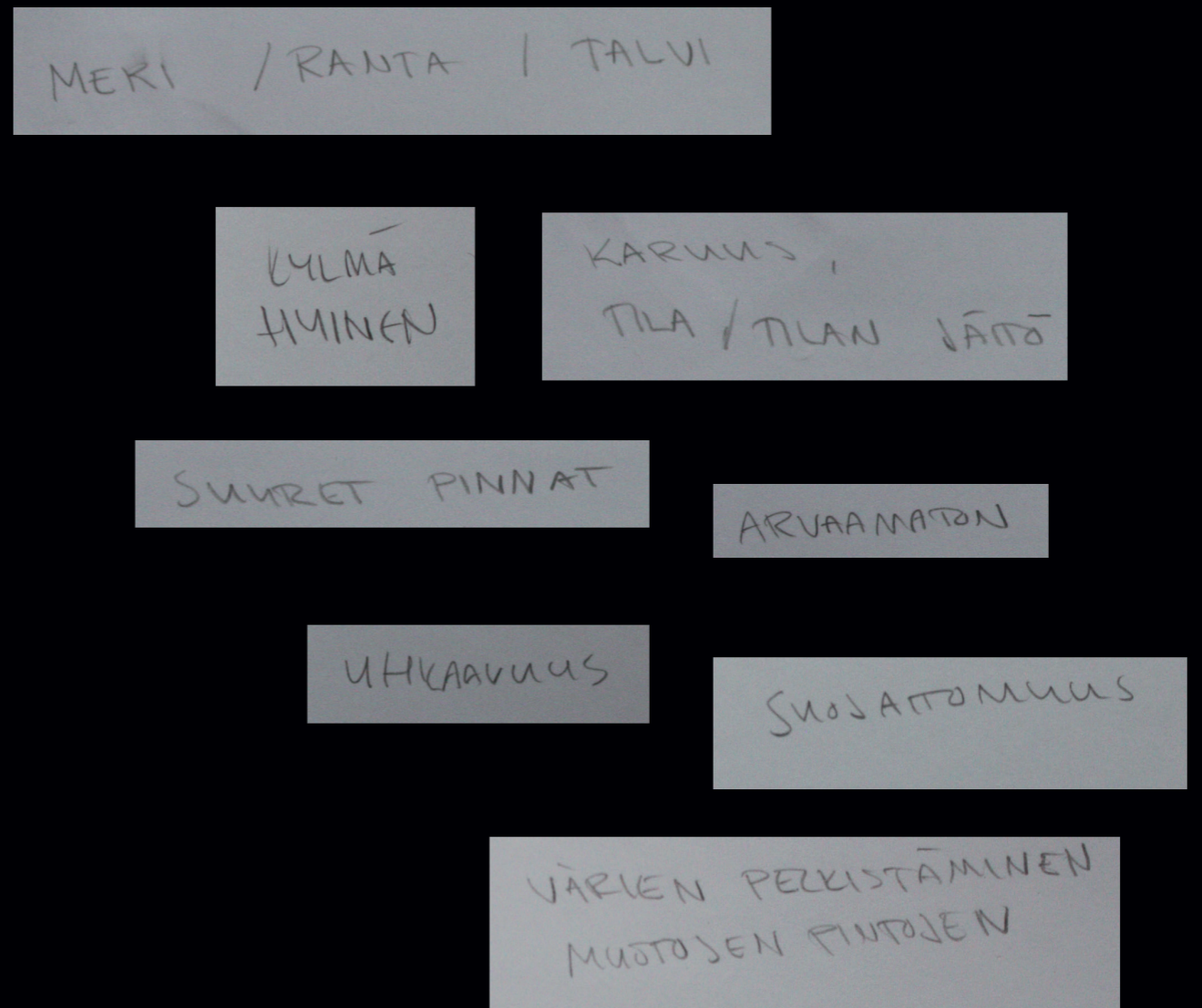
Konseptisuunnittelun lopullisena tuotteena tehtävänannon muutoksen jälkeen oli korumallisto, joka olisi käytettävissä erilaisten talviaatteiden kanssa.

Ensisijainen vastuu korujen luonnostelusta, suunnittelusta ja prototyyppien valmistamisesta, sekä niiden teknisistä ja materiaaliin liittyvistä kysymyksistä oli Susannalla. Taustatutkimus, teema, korukonsepti-ideat ja yhteydenpito yrityksiin jakautuivat molempien tehtäviksi.

Alkuperäisen tehtävänannon mukaan olisimme jakaneet tehtävät tasan niin, että mallistojen suunnittelu ja ideointi olisi tapahtunut yhdessä, mutta vaatteiden valmistus olisi ollut minun vastuullani ja korujen valmistaminen Susannan vastuulla.

3.2 Kohderyhmä

Kohderyhmäksi valitsimme aktiiviset arjensankarit, jotka haluavat pukeutumiseensa mukavuutta, käytännöllisyyttä ja rentoa tyylikkyyttä. He arvostavat pitkäikäisiä tuotteita ja löytävät ensimmäisinä uudet, tulevat klassikot. Käyttäjryhmämme viihtyy kaupungin vilinässä, mutta nauttii vapaa-ajallaan luonnon rauhasta.

4. TALVIVAATE

4.1 Talvivaatteen vaatimukset

Talvivaatteen vaatimuksiin perehtymisen oli oleellinen osa kylmien olosuhteiden malliston suunnittelua.

Tutkiessani talvivaatteiden vaatimuksia ja ominaisuuksia tärkeimpänä kirjallisena lähteenäni on toiminut Tanja Risikon ja Ritva Marttila-Vesalaisen vaatefysiologian oppikirja Vaatteet ja haasteet (2006).

Aloitin lähestymiseni talvivaatemallistoa kohtaan seuraamalla ja tarkkailemalla suomalaisten miesten pukeutumista kuluneen talven (2014-2015) aikana katukuvassa. Huomasin, että miesten talvipukeutuminen Suomessa oli rentoa, yksinkertaista ja mukavuudenhaluista. Väreistä suosituimpia näyttivät olevan musta, harmaa, tummansininen, ruskea sekä maanläheiset vihreän sävyt. Satunnaisia väripilkkuja-kin löytyi.

Tein myös leikkimielisen kyselyn miespuolisille ystäväilleni, jossa pyysin heitä luettelemaan kolme tärkeintä ominaisuutta talvivaatteilleen. Useimmin esille nousseet ominaisuudet olivat lämpö, mukavuus, tyylikkyys ja kuivana pysyminen. Nämä ominaisuudet arvotettiin tasavertaisina.

Tyylikkyys on henkilökohtaista ja käyttäjästä itsestään kiinni ja versioita tyylikkyydestä oli yhtä monta kuin vastaajia. Yksi yhdistävä tekijä ystävieni vaatteiden ulkonäöllisissä vaatimuksissa kuitenkin oli, monet mainitsivat kiinnittävänsä erityistä huomiota vaateen istuvuuteen. Suurin syy vaatekauppaan jättämiselle heillä oli se, että vaate ei istunut oikein tai että vaate ei tuntunut mukavalta päällä.

Oma oletukseni oli, että vaateen lämpimyyden, mukavuuden ja kuivana pysyminen olivat asioita, jotka linkittyivät toisiinsa ja olivat riippuvaisia toisistaan. Jos talvivaate, tai vaatteiden yhdistelmä ei ole lämmin, se ei myöskään tunnu mukavalta päällä. Mukavuuden tunne kärsii myös jos vaate kastuu.

Vaateen mukavuuteen ja lämpimyyteen vaikuttavista tekijöistä löysin lisätietoa vaatefysiologiasta. Samat asiat, mitkä ystäväni mainitsivat heille tärkeiksi ominaisuuksiksi talvivaatteissaan löytyivät lähes sellaisinaan Risikon ja Marttila-Vesalaisen (2006) talvivaatteen mukavuuden määrittelistä.

Risikko ja Marttila-Vesalainen (2006) määrittelevät vaateen tai vaatekokonaisuuden mukavuuden koostuvan useista tekijöistä. Heidän mukaansa yksi mukavuuden edellytyksistä on vaateen mieluisuus ja että se on käyttäjän mielestä esteettinen. (T. Risikko & R. Marttila-Vesalainen, 2006. s.7.)

Muita vaikuttavia tekijöitä siihen, että vaateen, tai vaatekokonaisuuden käyttäjä tuntee olonsa mukavaksi, on että hänellä ei ole käyttötilanteessa liian kuumaa tai kylmää, eikä vaate rajoita liikettä, purista tai hiosta. Vaateen kastuminen vähentää vaateen lämmöneristävyyttä ja kastunut vaate tuntuu epämuukavalta päällä. (T. Risikko & R. Marttila-Vesalainen, 2006. s.52.)

Paras lämmöneristäjä on kuiva, liikku-maton ilma. Yhden tai useamman kangaskerroksen yhdistelmän lämpöeristävyyden on pääosin riippuvainen siitä, kuinka paljon ilmaa materiaali sisältää. Untuva, villaneulos, fleece ja tikkikangas ovat paksuina, mutta ilmavina materiaaleina parhaita lämmöneristäjiä. (T. Risikko & R. Marttila-Vesalainen, 2006. s.32.)

Määriteltyäni talvivaatteen tärkeimmät ominaisuudet, siirryin toimivan talvivaatekokonaisuuden vaatimuksiin. Kylmiin olosuhteisiin sopiva vaate koostuu kerroksista. Kerrospukeutumisessa jokaisella vaatekerroksella on oma tehtävänsä. (T. Risikko & R. Marttila-Vesalainen, 2006. s.32.) Päälysvaate-tuksen tehtävä on suojata kehoa tuulelta, kosteudelta ja lialta. Välikerrosten määrällä ja materiaaleilla säädel-lään vaate-tuksen lämmöneristävyyttä. Alusvaate-tus puolestaan siirtää hiten ja kosteuden pois iholta. (Tikkanen S. 1998. s.5.)

Ulkovaate-tuksessa kerrospukeutumisen tasot voivat olla hien ja kosteuden iholta poistavat alusvaatteet, lämpimyyttä säätelevä ja hien haihduttava välikerros sekä tuulelta, sateelta ja lialta suojaava päälysvaate. Ulkoiluvaatekankaiden onkin toimittava erilaisissa lämpö-, kosteus – ja tuuliooloissa niin, että käyttäjä ei palellu tai tunne oloaan hiostavaksi.

s.5 Tuuleen ja tuiskuun

Risikon ja Marttila-Vesalaisen (2006) esittämät vaatimukset kerrospukeutumiselle sijoittuvat enemmän ääriolosuhteisiin kuten pitkä ulkona oleminen tai työskentely kovassa pakkasessa. Silti vaatimukset ovat sovellettavissa jokapäiväisiin tilanteisiin.

Koska oma opinnäytetyömallistoni on mallisto muuttuviin pohjoisiin sääolosuhteisiin sisältää se ympäri vuoden käytettävien vaatteiden lisäksi myös talven painottuvia vaatteita.

Oma pukeutumiseni viimevuosina on perustunut kerroksellisuuteen. Olen kulkenut syksystä talveen samalla välikausitakilla ja pakkasen tullessa vain lisännyt kerroksia. Kerroksiin perustuva mallisto tuntui järkevältä tavalta lähteä lähestymään omaa mallistoani.

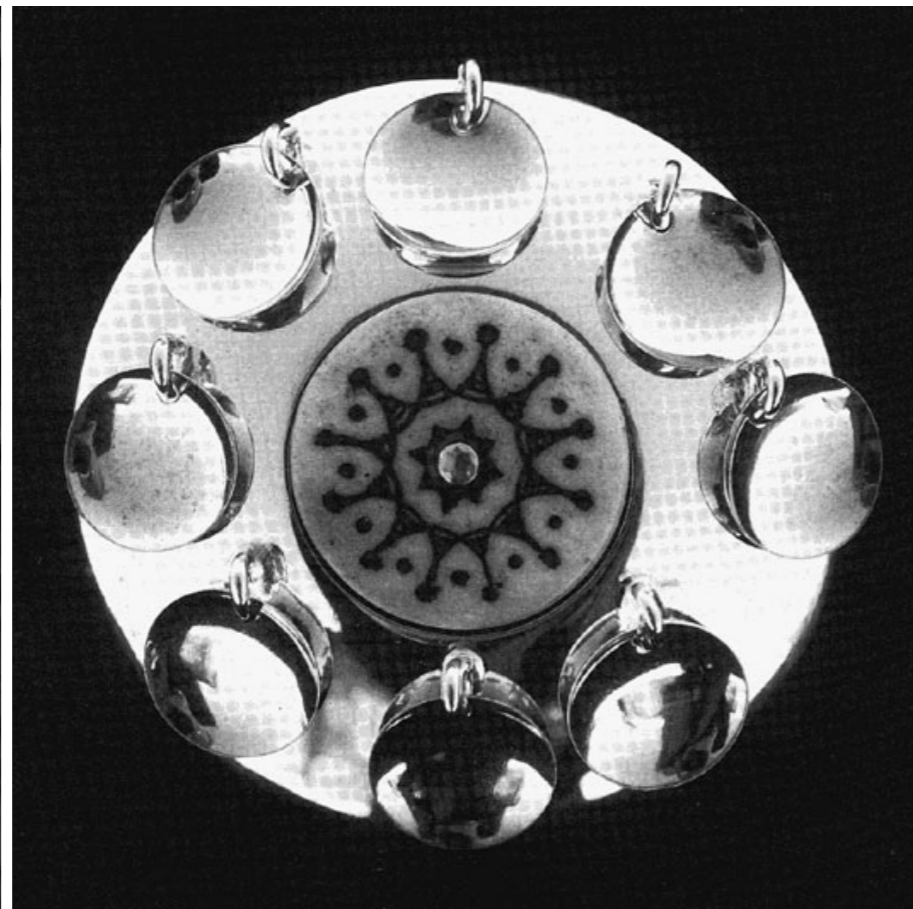
12. Kuva: Kevin Cummins-Sound and vision from Manchester- Joy Division 1979

Kuva: Elsa-Maria Pakkala

13.

14. Risku

Kopes-heijastin: Saija Lehtonen Design

Sulka heijastin: Elina Aalto & Saara Renvall.

4.2 Talvivaate ja koru

Lähdimme suunnittelun aluksi pohtimaan mitä asioita talvivaatteen ja korun yhdistämisessä tulisi ottaa huomioon? Minkälaiset materiaalit toimisivat keskenään? Minkälainen kiinnitysmekanismi ei vahingoittaisi vaatetta ja olisi helposti käytettävä esimerkiksi lapaset tai hansikkaat kädessä?

Korun olisi myös sovelluttava ulkokäyttöön, miten tämä vaikuttaisi korumateriaaleihin? Miten eri korumateriaalit reagoisivat kylmyyteen ja kosteuteen? Jäisikö metallista jälkiä vaatteisiin ja jos näin tapahtuisi, miten koru pitäisi pinoittaa ettei näin kävisi? Entä minkälaisia koruja jo käytettiin yhdistettynä talvivaatteisiin?

Seuraamalla ihmisten pukeutumista ulkona liikkuessamme huomasimme, että korun ja talvivaatteen yhdistelmiä näkyi katukuvassa melko vähän. Talvisia koruja näkyi pääosin naisilla. Miehillä korumaisien asusteiden käyttö talvivaatetuksen päällä puuttui kokonaan. Soljet, rintaneulat ja heijastimet olivat yleisimpiä katukuvassa näkyviä korun tapaisia asusteita.

Koska emme saaneet katukuvasta tarpeeksi informaatiota talvella käytettävistä koruista, lähdimme etsimään tietoa mm. internetin ja kirjallisuuden kautta. Korujen käyttö näkyi parhaiten esimerkiksi Etelä-Euroopan maissa, jossa talvet olivat leudompia ja vaatetuksen ei tarvinnut olla niin säältä suojaavaa kuin Suomessa ainakaan samassa mittakaavassa.

Pohjoisissa olosuhteissa mielenkiintoisimpia ja koristeellisimpia esimerkkejä talvisin käytettävistä koruista ovat lapinpukujen riskut. Risku eli rintaneula tai -solki on jo kauan kuulunut saamelaisnaisen korustoon.

Yleensä risku on muodoltaan pyöreä. Muoto tulee auringosta, aivan kuten miehen saamenpuvussa käytettyjen hakasten muoto tulee auringon säteistä. Riskuja on monenlaisia ja -kokoisia, on pelkistettyjä ja todella koristeellisia, suuria ja pieniä. Nykyään risku puetaan päälle aiempaa arkipäiväisempiin tapahtumiin, ei enää ainoastaan kirkollisiin juhlatilaisuuksiin kuten häihin ja ehtoolliselle. (Siida 2015.)

Yleisin tapa, jolla koru kiinnitetään vaatteeseen on neula. Kankaan läpimennessä neula kuitenkin luonnollisesti tekee vaatteeseen pienen reiän, joka materiaalista riippuen joko näkyy selvästi tai on lähes huomaamaton.

Ajan kuluessa jatkuva neulan edes takaisin laittaminen kankaaseen saattaa kuitenkin rikkoa vaatteen. Yritysyhteistyössä vaatesuunnittelijana minua kiinnosti erityisesti vaatteen ehjänä pysyminen ja tätä myötä uusien kiinnitystapojen löytäminen.

Aloimme ideoida erilaisia kiinnitysmekanismeja jotka voitaisiin kiinnittää vaatteeseen ilman, että ne jättäisivät pysyviä jälkiä vaatteen pintaan. Korumuotoilijana Susanna olisi päävastuu mekanismien toimivuuden tutkimisesta. Suunnittelu tapahtuisi yhdessä, ajatuksia, ideoita, mielipiteitä ja palautteita jatkuvasti vaihtaen.

Vaatteen rikkoutumisen välttämiseksi yksi vaihtoehto korun kiinnityksen ratkaisemiseksi olisi ollut suunnitella vaatteeseen erillisiä kohtia, joihin koru voitaisiin asettaa. Halusimme korun kuitenkin olevan yhdistettävissä jo olemassa oleviin vaatteisiin.

3.4 Korujen suunnittelu ja toteutus

Korun materiaaliksi halusimme löytää vaihtoehdon, joka ei kylmety samalla tavoin kuin metalli. Ehdotimme Kalevala Korulle vaihtoehtoisiksi korumateriaaleiksi puuta ja akryyliä. Vastaus oli, että he eivät työstäneet kyseisiä materiaaleja ollenkaan.

Kalevala Koru antoi meille materiaalivaihtoehtoiksi alumiiniin, hopeaan, pronssiin sekä valkoiseen pronssiin lisäksi käytettävissämme olisivat nahka ja kumi, mutta rajoitetusti. Annetuista materiaaleista päädyimme alumiiniin sen hyvän värjäytyvyyden vuoksi. Kaikki koruehdotukset ovat kuitenkin sovellettavissa myös muihin metalleihin

Ensimmäinen ideamme sai innoituksensa klemmarista. Koru kiinnittyisi vaatteeseen klemmarin tavoin ja olisi näin yhdistettävissä mihin tahansa vaatteeseen. Korun muoto voisi olla mitä vain ja koolle ainoa rajoite olisi budjetti. Hyvin suunniteltuna klemmarikoru pysyisi kiinni useimmissa materiaaleissa putoamatta pois.

Klemmarikoru kiinnittyisi helposti taskuun, kaulukseen tai vaikkapa pipoon eikä jättäisi jälkiä eikä reikiä vaatteeseen. Näyttävä, mutta kevyt koru sopii miehille tai naisille, arkeen tai juhlaan. Samalla kiinnitysidealla on mahdollista toteuttaa eriaiheisiä ja erikokoisia koruja.

Magneetilla toimiva koru on toinen vaihtoehto korulle, jonka voi vapaasti kiinnittää haluamaansa kohtaan vaatetta. Ongelmana oli löytää tarpeeksi vahva magneetti, jotta se pitäisi kappaleet vastakkain paksunkin materiaalin läpi.

Helposti kiinnitettävä magneetikoru on kaksipuoleinen. Molemmissa puolikkaissa ollut voimakas magneetti pitää korun paikallaan ja sen pystyy kiinnittämään melkein mihin tahansa vaatteeseen. Yhdistelemällä useampia magneetteja vierekkäin voi luoda oman näköisiä variaatioita ja uudenlaisia korukokonaisuuksia.

Vaatteen pukemisen helpottamiseksi lähdimme kehittelemään myös ajatusta vetoketjuun kiinnitettävästä korusta. Korun kanssa vetoketjuun saadaan lisää volyyymia, mikä helpottaa vetoketjun avaamista esimerkiksi lapaset kädessä. Korun voi kiinnittää päällysvaatteisiin, laukkuihin, reppuihin, sisällä käytettävään vaatteisiin ja tarpeen tullen myös juhlavampiin asukokonaisuuksiin. Tavoitteenamme oli suunnitella kiinnitysmekanismi joka soveltuisi useimpiin vetoketjumalleihin. Yksinkertaisilla muodoilla pyrimme välttämään korun takertumisen esimerkiksi villaisiin tuotteisiin.

Suunnittelussamme huomioimme myös talven pimeyden. Heijastin on monelle ehdoton talvihankinta ja niihin löytyy myös tyylikkää vaihtoehtoja. Aloimme leikitellä ajatuksella heijastavasta korusta. Heijastavan pinnan voisi maalata koruun tai koru voisi olla se osa, mihin heijastin kiinnitetään. Ajatuksen kehittyessä päädyimme ideoimaan korua joka toimisi myös valonlähteenä.

Valokoru oli meidän ehdotuksemme uudenlaisesta heijastimesta. Talven pimeyttä hyödyntävä valokoru on huomiota herättävä ja sopii käytettäväksi niin arkena kuin juhlanakin.

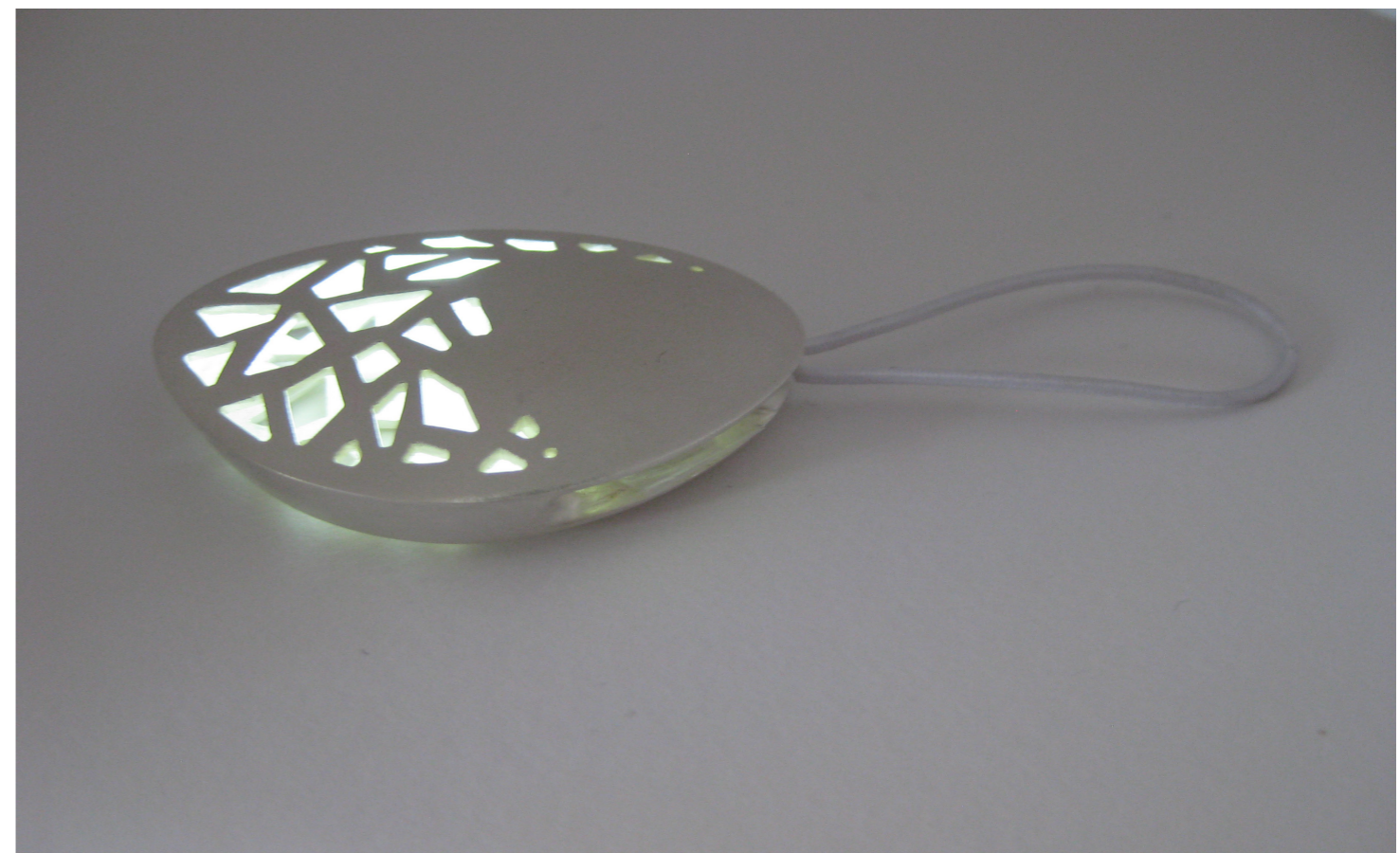
Pimeällä korun valo heittää vaatteeseen pinnalle vaihtuvan kuvion. Koru toimii LED-lampulla ja on roiskesuojattu joten se kestää talvisetkin sääolosuh-

teet. Korun valon värin voi valita eri väri vaihtoehtoista.

Lähetimme yrityksille ehdotuksina vetoketjuun kiinnitettävän korun, valokorun, magneetikorun, sekä klemmarin tavoin vaatteeseen kiinnitettävän korun. Yritykset valitsivat jatkokehittäväksi vetoketjukorun. Yritysten mukaan vetoketjuihin kiinnitettävien korujen etu oli niiden helppo lähestyttävyyden. Käyttäjän ei erikseen tarvitse miettiä tuotetta koruna, vaan se on selkeä osa vaatetta. (Kalevala Koru Oy:n palaute 24.3.2015.)

Vetoketjukorussa olimme erityisesti kiinnittäneet huomiota korun käytännöllisyyteen vaatteessa. Vetoketjukoru oli ideoistamme yksinkertaisin ja täytti parhaiten tehtävänannon vaatimukset korun funktiosta. Halusimme kuitenkin edelleen tuoda koruun jotain uutta ja koska olimme saaneet hyvää palautetta valokorusta, suunnitelimme myös version, jossa vetoketjukoru ja valokoru yhdistyivät.

Korun lopullinen muoto sai inspiraationsa rantakivistä. Valokorun valoaukot ovat saaneet muotonsa halkeilleesta jäästä meren pinnalla. Rantakivimäinen muoto kertoo myös ajasta. Kivi on vuosisatojen aikana saanut kauniin sileän muotonsa aaltojen hyväilyisissä. Susanna toteutti korusta prototoina kolme vetoketjukorua ilman valoa ja yhden vetoketjuun kiinnitettävä valokorun.

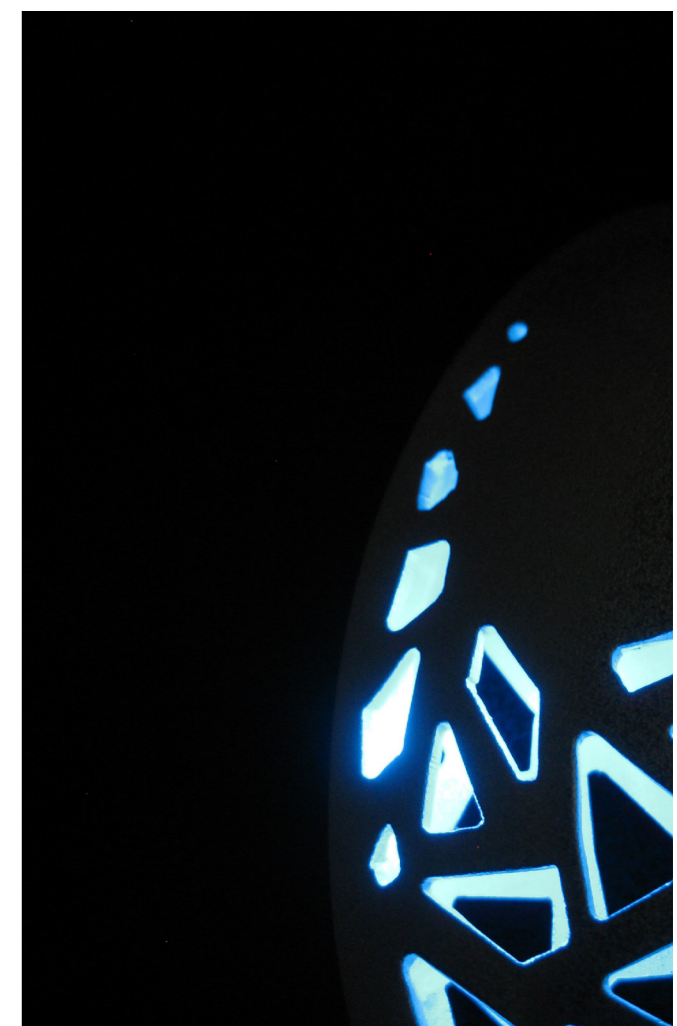
Valokoru

Kuva: Susanna Lehvonen

Protot vetoketjuun kiinnitettävästä korusta, valokoru pimeässä.

Kuva: Susanna Lehvonen

Kotimaa 22.12.2014 klo 11:11 | päivitetty 22.12.2014 klo 12:21

Tutkimus: Suomen keskilämpötila nousee muuta maailmaa nopeammin

Kuvat: 17-22

How Will Climate Change Affect What We Wear? Surprise! It Already Has

Posted: 11/08/2012 9:13 am EST | Updated: 11/08/2012 12:50 pm EST

Fashion: it's the season to be ... well ... seasonless

January 4, 2013

Lauren Cochrane

★ Read later

Tuomiopäivän kello on nyt kolme minuuttia vaille keskiyötä – viimeksi tuho on ollut yhtä lähellä vuonna 1987

ULKOMAAT 23.1.2015 17:48

Pekka Torvinen HELSINGIN SANOMAT

Travelling light: fashion adjusts to demands of climate change

Perämeren ulappa ei jäänyt lainkaan – ensimmäistä kertaa 100 vuoteen

KOTIMAA 24.3.2015 17:59

Tapio Mainio HELSINGIN SANOMAT

4.3 Talvivaate muuttuvassa ilmastossa

”Kesän ja talven välillä ei ole enää suurta eroa,” Milanon muotiviikkojen perustaja Beppe Modenese kertoi The New York Timesille syyskuussa. ”Koko muodin rakenne vaatii muutosta.” (S, Roshell. 2008. Pacific Standard)

Suomessa talvipukeutumiseen vaikuttavat pohjoismaiselle ilmastolle ominainen Atlantilta tuleva kosteus. (Risikko, T & Marttila- Vesalainen, R. 2006. s. 8.) Kosteuden lisäksi haasteita vaatetukselle asettavat pakkanen, tuuli, sade ja pimeys. Suomessa kunnollinen vaatetus ja lämpimänä pysyminen on talvipakkasilla elinehto.

Talvipukeutumisessamme kuitenkin tapahtuu pieniä muutoksia jatkuvasti. Onko talvipukeutumisemme enää sama verrattuna esimerkiksi siihen, miten pukeuduimme kymmenen vuotta sitten?

Suomessa meidän vaatekaappimme sisältöön vaikuttavat neljä vuoden-aikaamme, talvi, kevät, kesä ja syksy. Lämpötila erot näiden neljän vuodenajan välillä ovat suuria, ja vaihtelevat vuodenajan sisällä sen mukaan mitä pohjoisemmaksi mennään.

Talvella pakkanen saattaa mennä -20°C alapuolelle ja kesäisin lämpötila taas saattaa ylittää +30°C asteen rajan. Jokainen vuodenaika asettaa omat haasteensa jokapäiväiselle pukeutumisellemme.

Talvemme ovat kuitenkin alkaneet muuttua. Syksy tuntuu alkavan myöhemmin ja talvea saa odottaa pidempään. Kevät puolestaan tuntuu alkavan aikaisemmin.

Ilmaston lämpenemisestä on vuoroin

puhuttu, vuoroin vaiettu. Jotkut tahdot jopa kieltävät ilmaston lämpenemisen olemassa olon. Ilmaston muutoksen aiheuttamaan uhkaan herättiin yleisesti vasta 2000-luvulla. (Saukkonen, S. 2008.s. 153.)

Pekka Torvinen kirjoitti 23.1.2015 artikkelissaan Helsingin Sanomille Tuomiopäivän kellon olevan nyt kolme vaille keskiyön, mikä on lähinnä tuhoa sitten vuoden 1987 ja ensimmäinen kerta kolmeen vuoteen, kun tutkijat ovat siirtäneet kelloa lähemmäksi keskiyötä. Yksi kellon siirtämisen syy oli ydinaseet, toinen Ilmaston lämpeneminen. Kellon siirtämisestä päätettiin viikko sen jälkeen, kun Yhdysvaltain avaruusjärjestö Nasa ilmoitti, että vuosi 2014 oli mitatun historian lämpimin. (Torvinen, P. 2015.)

Elämme vuotta 2015 ja löydämme itsemme tilanteesta, jossa ilmaston lämpenemisen uhka on verrattavissa ydinaseiden aiheuttamaan uhkaan. Olemme kuitenkin olleet tietoisia siitä, että ilmasto on lämmennyt huolestuttavaa vauhtia jo 1960-luvulta alkaen, miksi ja miten siis olemme päätyneet tähän tilanteeseen?

Itä-Suomen yliopiston ja Ilmatieteenlaitoksen tutkimuksen mukaan Suomen keskilämpötila on noussut viimeisten 166 vuoden aikana yli kaksi astetta. Tutkimuksessa vertailtiin vuosien 1847-2013 keskilämpötiloja. Lämpötilat ovat nousseet vuosikymmenen aikana keskimäärin 0,14 astetta, mikä on lähes kaksinkertainen maapallon keskiarvoon verrattuna. 1960-luvun jälkeen lämpötilan nousu on ollut nopeampaa kuin koskaan aiemmin. (Rummukainen, A. Yle. 2014.) Ilmatieteenlaitoksen mukaan vuosi 2014 oli Suomen mittaushistorian toiseksi lämpimin (Ilmatieteenlaitos 2015).

Kirjassaan Global warming: Understanding the Forecast David Archer (2012), laskennallinen merikemisti Chicagon yliopistolta kertoo korkeiden leveysasteiden lämpenevän enemmän kuin matalien leveysasteiden. Hänen mukaansa lämpötilat Alaskassa ja Canadassa ovat lämmenneet 3°-4°C verrattuna globaaliin keskiarvoon, joka on noin 0.6°C (Archer, D. 2012. s. 154).

Euroopassa ilmastomuutoksen vaikutuksen vaihtelevat alueittain. (Saukkonen, S. 2008.s. 155.)

Suomessa ilmaston lämpenemisen tuomat muutokset näkyvät selvimmin talvisaikaan. Lämpötilojen kohoamisen myötä Ennätyspakkaset muuttuvat harvinaisemmiksi ja lumiset päivät vähenevät. Sademäärät kasvavat, mutta tulevat maahan vetenä. (Saukkonen, S. 2008.s. 161.) 2050-lukuun mennessä Pohjois-Euroopan talvien odotetaan lämpenevän 2-7 asteella. (Ilmatieteenlaitos 2015).

IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) puolestaan ennustaa tuoreimmassa raportissaan lämpötilojen nousevan 1°- 6°C vuoteen 2100 mennessä (Pachauri, R.K, Meyer, L.A. 2014).

Euroopassa ilmastomuutoksen vaikutuksen vaihtelevat alueittain. (Saukkonen, S. 2008.s. 155.) Suomessa ilmaston lämpenemisen tuomat muutokset näkyvät selkeiten talvisaikaan. Lämpötilojen kohoamisen myötä Ennätyspakkaset muuttuvat harvinaisemmiksi ja lumiset päivät vähenevät. Sademäärät kasvavat, mutta tulevat maahan vetenä. (Saukkonen, S. 2008.s. 161.)

Vaatesuunnittelijana minua kiinnostaa ilmaston lämpenemisen mukanaan tuomat vaatimukset muodille ja vaateollisuudelle. Koska ilmaston lämpe-

neminen vaikuttaa pohjoisilla alueilla eniten juuri talvisin ja olen suunnittele-
massa talvivaate mallistoa, halusin sel-
vittää miten ilmaston lämpeneminen
vaikuttaa tulevaisuuden talvivaatteisiin
ja mitä minun on suunnittelijana otet-
tava huomioon suunnitellessani talvi-
vaatemallistoa.

Jos ilmaston lämpeneminen jatkuu
samaa tahtia kuin nyt, käytämmekö
tulevaisuudessa edelleen paksuja un-
tuvatakkeja ympäri talven, vai tuleeko
pukeutumisemme leudompien talvien
myötä muuttumaan?

Ilmaston lämpeneminen on jo vaikut-
tanut vaatemyyntiin. Lämpimämpien
talvien myötä paksujen talvivaatteiden
kysyntä on pudonnut. Taloussanomien
kertoo lämpimien talvien jättäneen
kauppiat odottelemaan pakkasia yhä
pidemmälle talvea. Vuonna 2011 puo-
let kauppiasta kertoi lämpimämmän
talven vaikuttaneen talvivaatteiden
myyntiin kun vuonna 2010 säistä kärsi
vain 17% kauppiasta. (Taloussanomien
2011)

Kauppaliiton vuoden 2103 joulukuus-
sa tekemässä kyselyssä 65 prosenttia
kauppiasta aloitti alennusmyynnit jo
joulun välipäivinä huonon sään vuoksi
(Summanen, R. 2013).

Sama ilmiö näkyy myös muualla maa-
ilmalla. The Guradianiin kirjoittavan
Edward Helmoren (2008) mukaan
useat vaatemerkit ovat alkaneet kiin-
nittää huomiota muuttuneeseen vaa-
temyyntiin. Yhä useammin puhutaan
sesongittomista vaatteista tai vaatteista
kaikille ilmastoille. (Helmore, E. 2008.)

Oma tulkintani sesongittomasta vaat-
teesta on vaate, jonka käyttöaika ei ole
sidottu yhteen sesonkiin vaan se on
käytettävissä enemmän tai vähemmän
ympäri vuoden. Esimerkiksi toppatak-

kia vuonna 2014 tarvitsi enemmän ju-
hannuksena kuin jouluaattona.

Ilmaston lämpeneminen vaatii suun-
nittelijoilta säiden mukana pysymistä ja
tulevien säiden muutosten ennakointia.
Pacific Standard kirjoitti Target ja Kohl
nimisten merkkien tekevän yhteistyötä
meteorologien kanssa tietääkseen mitä
ostaa ja milloin. (Roshell, S. 2008.)

The Sydney Morning Herald huomi-
oi, että viime vuosina talvimallistoissa
on nähty kukkia ja minihameita ja au-
rinkolaseja. Vastaavasti kesään sijoittu-
vissa näytöksissä on nähty kerroksia,
takkeja ja paljon talveen yhdistettyä
mustaa. (Cochrane, L. 2013.)

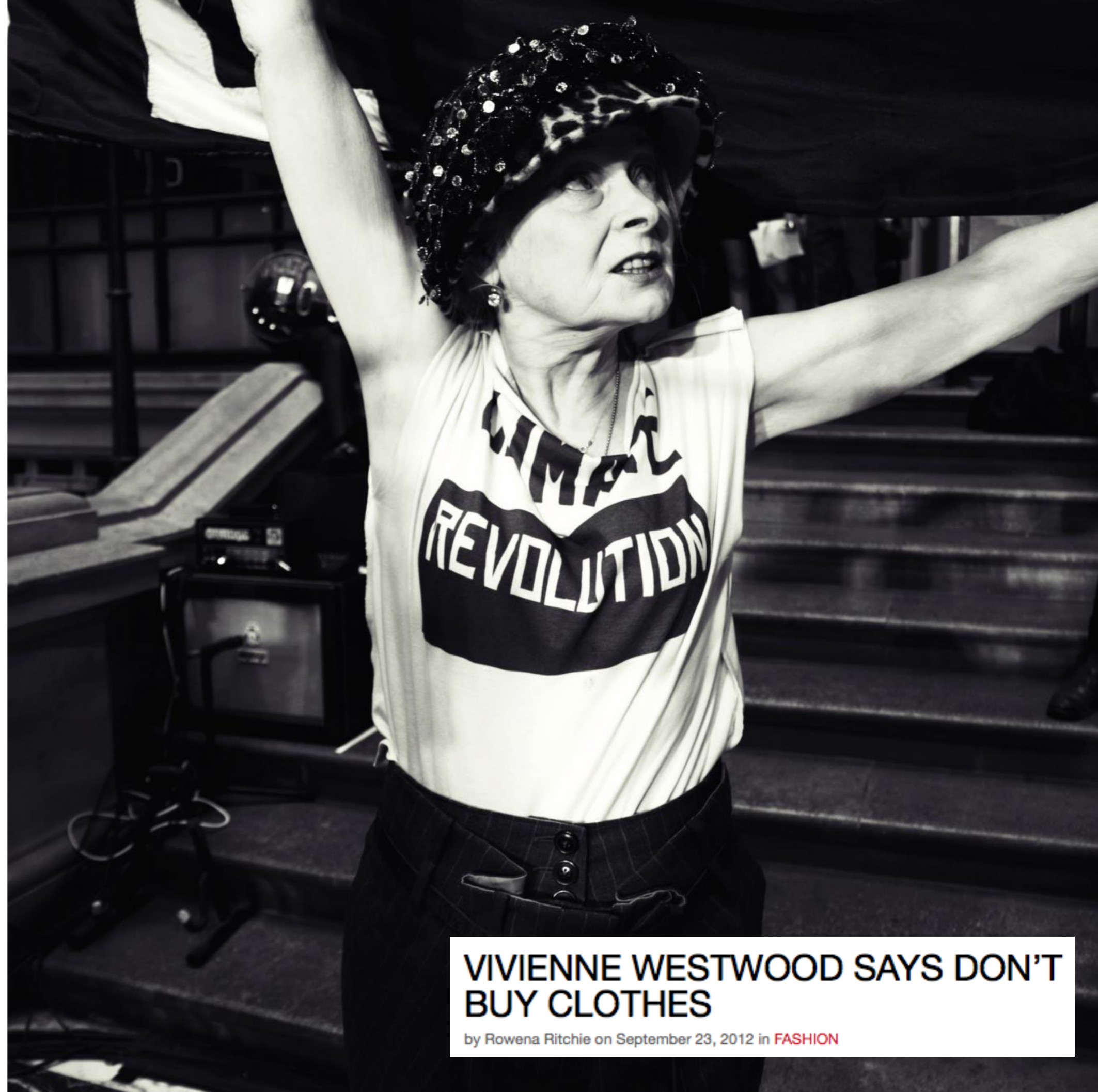
Ilmaston lämpeneminen on jo vaikut-
tanut talvipuketumiseemme ja asetta-
nut uusia haasteita vaatesuunnittelijoil-
le.

Suomen tämän hetkinen talvivaateus
perustuu tuulisiin, kylmiin, kosteisiin
ja lumisiin olosuhteisiin.

Talvinen sade tuntuu nykyään kuiten-
kin satavan alas useammin vetenä kuin
lumena. Lisäksi talvi tuntuu alkavan
myöhemmin ja loppuvan aikaisem-
min.

Ehkä tulevaisuuden kylmien kausien
vaatteiden tulisi olla yhä enemmän
kevyitä kosteuden kestäviä tuotteita,
joiden alle pystyisimme lisäämään ker-
roksia kylmyydestä riippuen. Sama
toimisi tietenkin myös toisinpäin. Voi-
simme helposti tehdä vaatteesta myös
kevyemmän poistamalla kerroksia tar-
peen mukaan.

Tulevaisuuden vaatesuunnittelu voi-
sikin pohjautua ajatukselle ympäri-
vuotisista vaatteista ja päällekkäisistä
sesongeista. Onko talvivaatteista pu-
huminen enää aiheellista? Onko muu-
toksen tarpeessa vain sana, vai koko
sanan merkitys?

**VIVIENNE WESTWOOD SAYS DON'T
BUY CLOTHES**

by Rowena Ritchie on September 23, 2012 in **FASHION**

4.4 Ekologisuus ja vaatesuunnittelijan vastuu muuttuvassa ilmastossa

”You’re never going to reduce your carbon footprint to zero, really. I mean, you’re here,” she said. ”And being naked really isn’t an option.” (S, Roshell. 2008).

Ilmaston lämpenemistä tutkiessani aloin pohtia vaatesuunnittelijan vastuuta ilmaston muutoksessa.

Opinnäytetyössäni käsittelemäni ekologisuutta kestävyys ja ajattomuuden kautta. Kestävyyteen sisällytän pitkäikäiset ja aikaa kestävät värit ja mallit, laadukkaat materiaalit jotka kuluvat kauniisti.

Ekologisten materiaalien käyttö olisi ollut yksi tapa saada miestenvaatemallistosta aiheittani tukevampi ja ympäristöystävällisempi. Ekologisten materiaalien valinta on kuitenkin mielestäni vain yksi vaikuttava tekijä yksittäisen malliston ja myös koko vaateollisuuden ekologisuudessa.

Kate Fletcher ja Lynda Grose kokevat ekologisten materiaalivalintojen suosion johtuvan nopean ratkaisun statuksesta. Ekologisempien materiaalien valinnalla velvollisuus ympäristötekijöiden huomioimista on nopeasti hoidettu. (Fletcher, K & Grose, L. 2012. s.12.) Materiaalivalinnat eivät kuitenkaan ole pitkän tähtäimen ratkaisu, vaikka ne ovatkin suuressa roolissa tuotannossa. Ilman materiaaleja ei ole vaatteita.

Kaupallisessa mielessä ekologisemmat materiaalit valinnat johtavat melko nopeasti tuntuviin hyötyihin ja tulokset näkyvät myynneissä nopeasti tuotteiden lanseerausten jälkeen. Tuloksena on oikeastaan samoja tuotteita vähän

vihreämpänä (Fletcher, K & Grose, L. 2012. s.12.)

Pelkkä ekologisten materiaalien käyttäminen ei ole ratkaisu vaateollisuuden vastuun kantamiseksi pitkällä tähtäimellä. Jos tuotannon määrä pysyy samana kuin nyt, ero ei niin ekologisten ja ekologisten materiaalien välillä tuntuu loppujenlopuksi hyvinkin pieneltä. Vaatteisiin käytetty materiaali ja materiaaliylijäämät ovat edelleen samat. Nykyisellään vaateollisuus on ympäristöystävällisiä materiaaleja käyttämällä vain vähän ekologisempi. Vaateollisuuden ja muodin pitäisikin löytää tasapaino tarpeidensa ja luonnon välillä.

Myös Kate Fletcher ja Lynda Grose ovat samaa mieltä kanssani. Heidän näkökulmastaan fastfashion ketjujen ekologisemman materiaalin käyttö saattaa kyllä olla ratkaisu esimerkiksi materiaalia tuottavalle maanviljelijälle. Tätä kautta ekologisten materiaalien käyttö lieventää fastfashionin negatiivisia vaikutuksia ainakin yhdellä osa-alueella. Pelkkä ekologisten materiaalien käyttö ei kuitenkaan heidänkään mielestään ole pitkällä tähtäimellä toimiva ratkaisu (Fletcher, K & Grose, L. 2012. s.126.).

Ekologiset vaatimukset mallistossani otan pääsääntöisesti huomioon kestävyys kautta. Keskityin suunnittelemaan aikaa kestäviä tuotteita. Mallistossa tämä näkyy pelkistetyssä värimaailmassa, materiaalivalinnoissa ja vaatteiden malleissa. Näillä ehdoilla suunnittelin tuotteita, joiden toivon olevan käytettävissä vielä useiden vuosien päästä.

Ekologisuus on yhtä paljon suunnittelijan kuin kuluttajankin vastuulla. Vaikka suunnittelisin malliston kymmenen vuoden tähtäimellä käyttäen kestäviä sekä ekologistia materiaaleja, en voi taata, että kuluttaja kohtelee vaatetta

sen ansaitsemalla tavalla. Outi Pyy sanoi YLE:n haastattelussaan, että vaikka ihminen ei eläessään ostaisi yhtään ekologista vaatetta, niin vaateen pitkä käyttöikä korvaa sen. Ei ekovaate ole yhtään sen ekologisempi, jos sitä käyttää vain hetken. (YLE 2015)

Suunnittelijana voin kannustaa vaateen käyttäjää kohtelevaan vaatetta oikein, pesemään sen mahdollisimman harvoin, korjauttamaan vaateen jos se rikkoutuu, antamaan sen eteenpäin tai kierrättämään vaateen, jos se jää pieneksi, suureksi tai ei ole enää oman maun mukainen. Tekeekö vaateen käyttäjä toiveideni mukaan vai heittääkö tämä vaateen kerran käytettyään kaatopaikalle, ei kuitenkaan ole omilla käsilläni.

Yksi tapa jolla voisin pyrkiä vaikuttamaan kuluttajan ja vaateen pitkäikäiseen suhteeseen olisi koittaa luoda näiden välille tunneside. Mitä enemmän vaatteella on tunnearvoa sitä vaikeampi se on heittää pois. Se miten suunnittelija voi vaikuttaa käyttäjän tunnesiteeseen vaatetta kohtaan voi olla tarina vaateen takana, tai suunnittelijan omat julki tuodut arvot, joiden pohjalta hän on esimerkiksi suunnitellut mallistonsa.

Tunnesiteen voi koittaa luoda myös tekemällä tuotteisiin persoonallisen yksityiskohdan. Opintomatkallemme Hong Kongiin ostin paikalliselta nuorelta suunnittelijalta tuliaisiksi T-paidan. Paidan hoito-ohjeet oli painettu suoraan kankaaseen, niskaan sijoitettuna ja jokaiseen paitaan oli hoito-ohjeiden lisäksi painettu pieni teksti, josta oli useita eri versioita, esimerkiksi ”Looking good!”. Kun huomasin tekstit hymyilin heti.

24.

25.

5. PROSESSI

5.5 Inspiraatio

Miesten vaatemallistoni inspiraatio on sama kuin minun ja Susannan suunnitteleman korumalliston, talvinen meri ja ranta ja näiden kahden kohtaaminen. Yhteisellä teemalla pyrimme yhdistämään mallistot toisiinsa ja myös helpottamaan yhteistyötämme.

Merimaisema on kiehtova, se on rauhallinen ja tyyny tai myrskyvä, uhkaava ja pelottava.

Merensalaperäisyyden lisäksi inspiraationi täydensi ihmisen aiheuttama uhka luonnolle ja ilmaston lämpeneminen.

Lähdin viemään malliston inspiraatiota tarinallisempaan suuntaan. Malliston pohjalla on kysymys ”Mitä jos tulevaisuudessa meri ei jäädykään?”

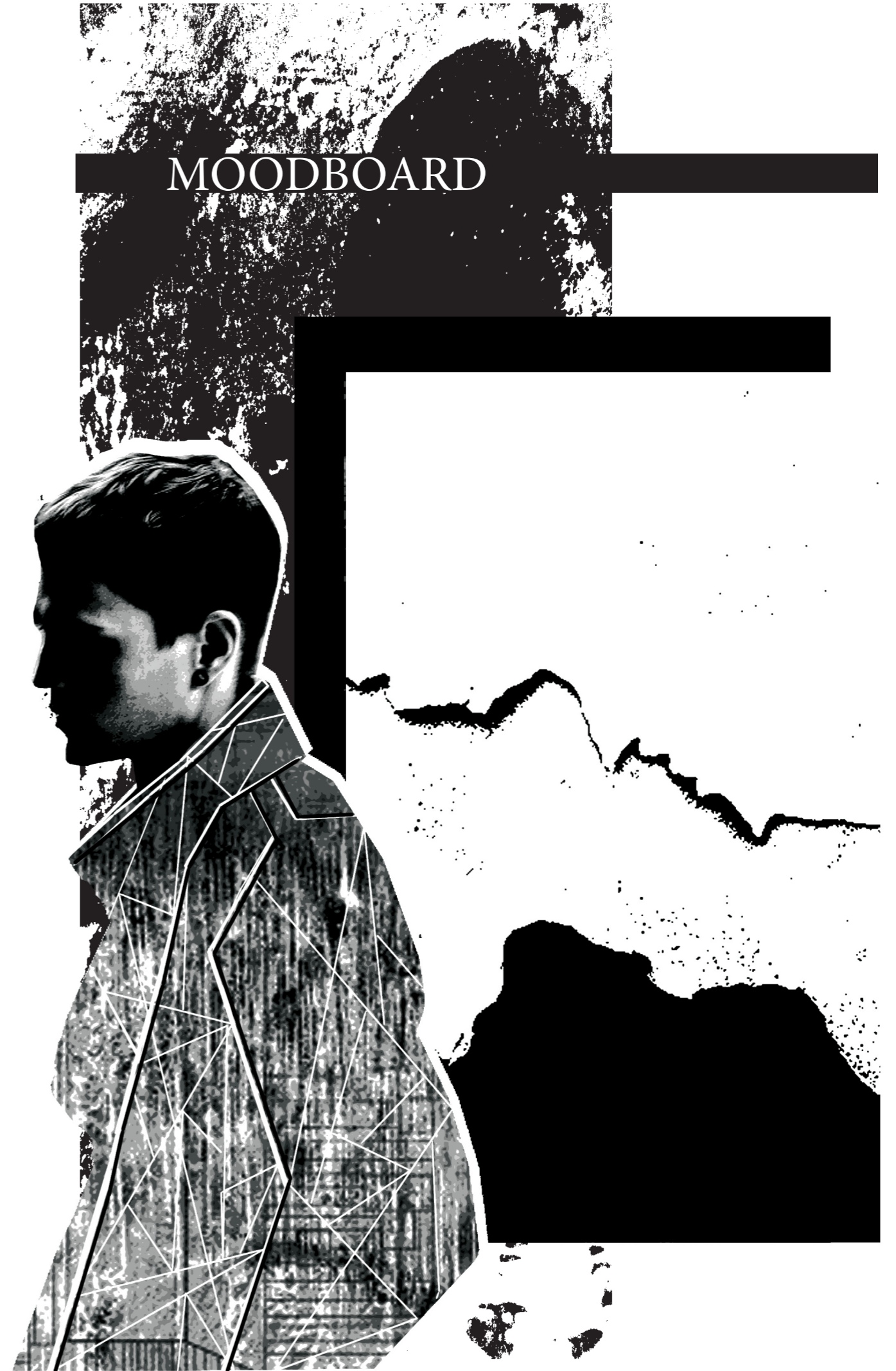
Inspiraationi osoittautui ajankohtaiseksi, kun näin Helsingin Sanomista otsikon ”Perämeren ulappa ei jäänyt lainkaan – ensimmäistä kertaa 100 vuoteen” (Mainio, T. 2015).

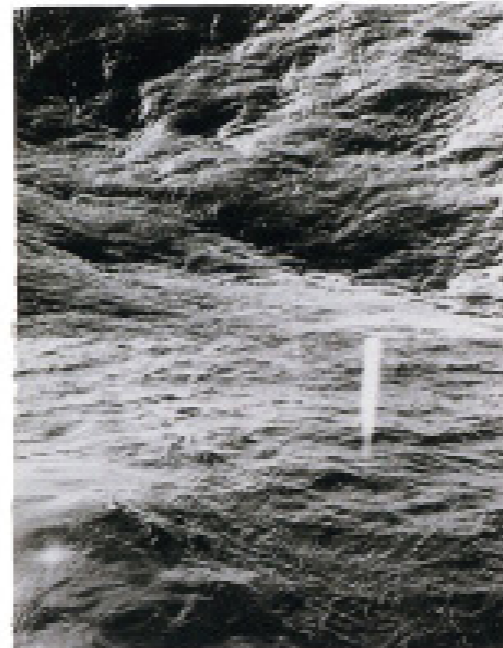
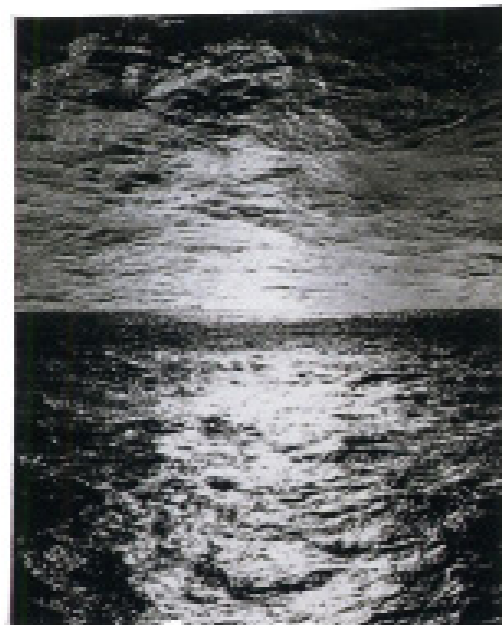
Maalaamani tulevaisuus olikin lähempänä kuin olin uskaltanut ajatella.

Talvisen meren olomuodot vaihtelevat jäisestä lumisesta aavikosta tyrskyvään ja hyiseen sulaan mereen.

Mallistoni alkaa suurilla pinnoilla ja pelkistetyillä malleilla ja rauhallisilla vaalean eri sävyillä. Pysin pitämään tuotteiden saumojen määrän minimissään. Malliston edetessä meren olomuoto alkaa muuttua ja säröillä, mukaan tulevat mm. tikkaukset, tikkauksia toistavat leikkaukset. Aiemmat vaaleat sävyt saavat seurakseen tummempia sävyjä. Loppua kohden meri on jo täysin sula ja myrskyisä. Värimaailma on muuttunut tummaksi ja uhkaavaksi.

MÖÖDBOARD

5.2 Malliston lähtökohdat

Mallistoni pohjautuu vahvasti tunnelmaan, jonka inspiraationi minussa aiheutti. Toivon sen välittyvän valmiiden tuotteiden kautta.

Aiempi kokemukseni miesten vaatteiden suunnittelusta, kaavoituksesta tai toteuttamisesta tiivistyy yhteen mallistoon ja yhteen toteutettuun takkiin, joten alue on minulle suurimmaksi osaksi täysin uusi.

Miesten muodissa minua kiehoi sen ajattomuus, pienillä muutoksilla ja yksityiskohdilla leikittely. Valitsin miesten vaatteiden suunnittelun, koska halusin syventää omaa osaamistani sillä alueella. Tulevaisuudessa haluaisin jatkaa miesten vaatteiden suunnittelua.

Tavoitteenani on suunnitella käytettäviä sekä helposti lähestyttäviä vaatteita miehille, jotka kaipaavat pukeutumisensa rentoa tyylikkyyttä. Haluan, että tuotteet ovat mielenkiintoisia ja kutsuvat katsomaan, mutta eivät niin erikoisia, että kynnyks vaatteisiin tutustumisesta nousee.

Toivon, että mallistoni vaatteet antavat kantajalleen lämpöä, turvaa ja itsevarmuutta.

Apricity-mallisto koostuu 20 tuotteesta ja kuusi asukokonaisuudesta, joista viisi tulen toteuttamaan kevään KOE'15 näyttökseen.

TALVIVAATE - ULKOVAATE TALVILOSUHTEISIIN
ULKOVAATE PÄHÄNMAISIIN OLOSUHTEISIIN

- Ratkaisu vaatekohtaan

- 7mpäristö?

- Vaateen tarpeellisuus elämisen kannalta

Onko tällöin enää tällöin tulevaisuudessa

Olemus
Maat → Minimalistinen, isot pinnat, vähän saunoja jne, organinen, kaunis
Siltävälit → Murtuminen, rakennus, materiaalin muokaus, materiaali, sukittaminen, kontrastit värien välillä, ei hieno mielen
Sulavesi → Myrsky, organinen, keuhkollinen, sekava, raju, materiaalin tutkimus

Pitää suunnitella, mutta ei avaruudessa, pitää kuitenkin sordetta väliä myös sisätiloissa

Random ideat → visioisuus

Seurauksittoman malliston & Talviuuteen rishinik

perjaisel desuhteet
Mooda ajasta riippumatta
helppompi tyypin mooda

5.3 Luonnostelu

Haastavaksi osoittautui idean syntymisen saaminen näkyvään muotoon. Minulle ominaista on työstää asioita mielessäni niin kauan, että lopullinen tuote on lähes loppuun asti mietittyä ennen kuin se pääsee ensimmäistä kertaa paperille. Mikä tarkoittaa, että prosessista jää vähän näkyville.

Otin henkilökohtaiseksi tavoitteeksi saada mahdollisimman paljon ajatuksiani paperille niin kirjallisesti kuin kuvallisestikin.

Ensimmäiset hahmotelmat tuotteista ja mallistosta eivät sellaisinaan olleet siinä muodossa, että olisin piirtämällä saanut ajatuksiani selkeämpään muotoon. Aloitin luonnostelun kirjoittamalla.

Kirjoitin mieleeni tulleita kuvia ylös. Joskus teksti oli lyhyinä ranskalaisina viivoina. Joskus tekstit taas olivat pidempiä, tarinallisia tekstejä joilla pyrin hahmottamaan sen tunnelman minkä olin hetkellisesti tuntenut ajattellessani aiheittani tai nähdessäni kuvan tai värin, jonka halusin jotenkin sisällyttää mukaan mallistoon.

Kirjoitettu teksti toimi minulle samalla tavalla visuaalisena muistiinpanona kuin piirtäminen joillekin. Tekstieni kautta muistin sen tunnelman, kuvan tai yksityiskohdan minkä olin mielestäni nähnyt kirjoitustilanteessa.

Kirjalliset luonnokseni kuitenkin aukeavat sellaisinaan vain minulle, mikä jälleen tuotti vaikeuksia prosessin näkyväksi tekemisessä.

Suunnitellessani tuotteita tunnun pelkistävän asioita niin kauan, että jäljellä ei ole mitään pois otettavaa. Opinnäytetyössäni näin kävi niin värimaailman kuin malliston tuotteiden kanssa.

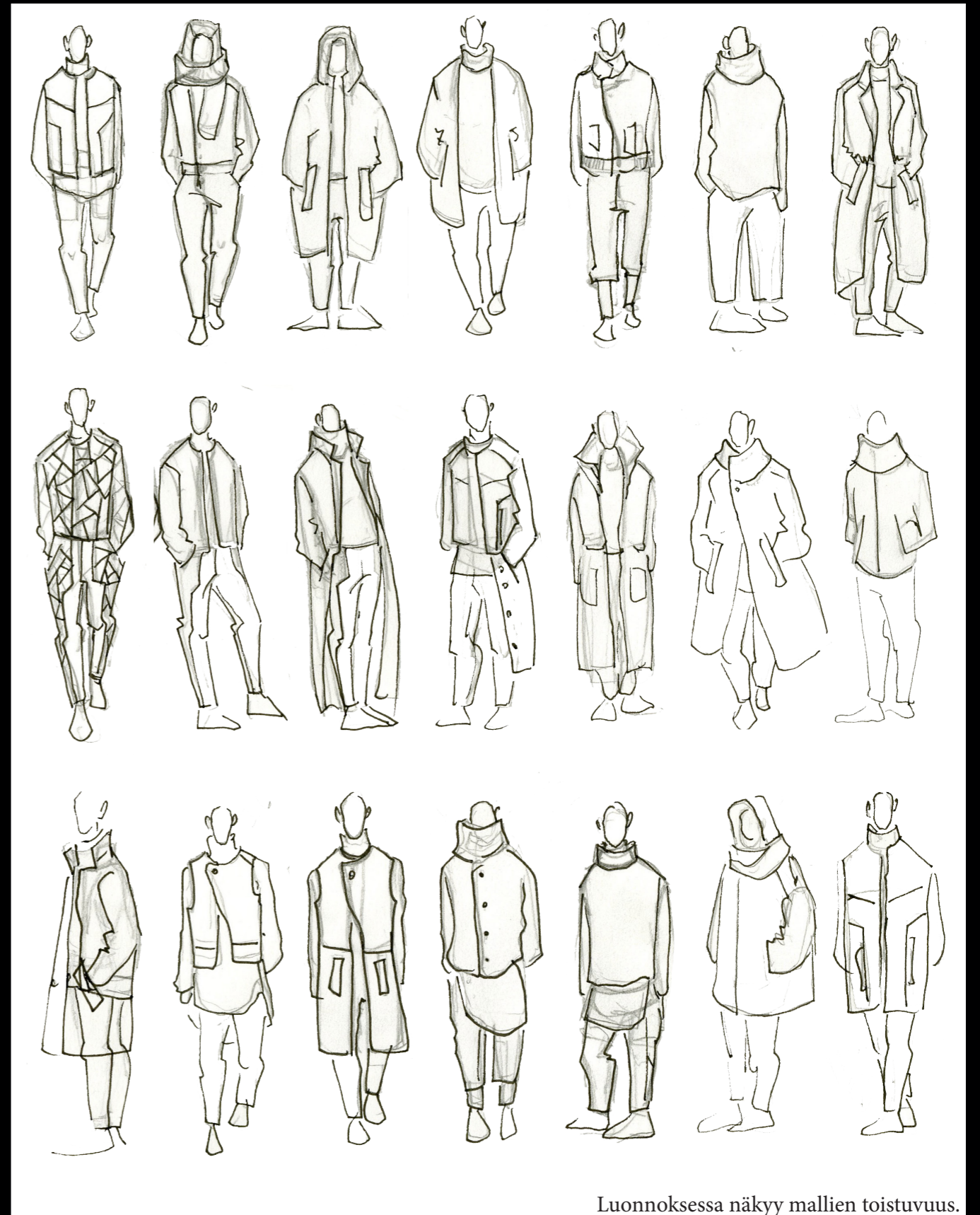

Aloitin piirtämisen vasta myöhäisemässä vaiheessa. Aloitin piirtämällä kaikki ensimmäiset ideat pois mielestäni. Huomasin jatkuvasti toistavani samankaltaisia tuotteita, yksityiskoh-
tia tai leikkauksia. Luonnoksissani toistuvista aiheista lähdin pikkuhiljaa kasaamaan lopullista mallistoa.

Suunnitellessa vaatteita kompastuin jatkuvasti sanaan talvivaate ja sen vanhaan merkitykseen. Assosioin talvivaatteen tutkimuksestani huolimatta lämpimiin toppatakkeihin ja pehmeisiin pörröisiin neuleisiin.

Tutkimukseni perusteella tulevaisuuden talvivaatteen tulisi perustua ohuisiin kerroksiin, joita lisättäisiin tarpeen tullen. Sateiden lisääntyessä päällysvaatteiden tulisi olla vettähylkiviä, jotta alemmät vaatekerrokset eivät pääsisi kostumaan.

Vaatteessa tulee myös ottaa huomioon esimerkiksi olkasaumojen paikat. Sade kastelee ensimmäiseksi hartiat, joten olkasaumojen siirtäminen on tarpeen, ellei saumoja ole teipattu vedenkestäviksi.

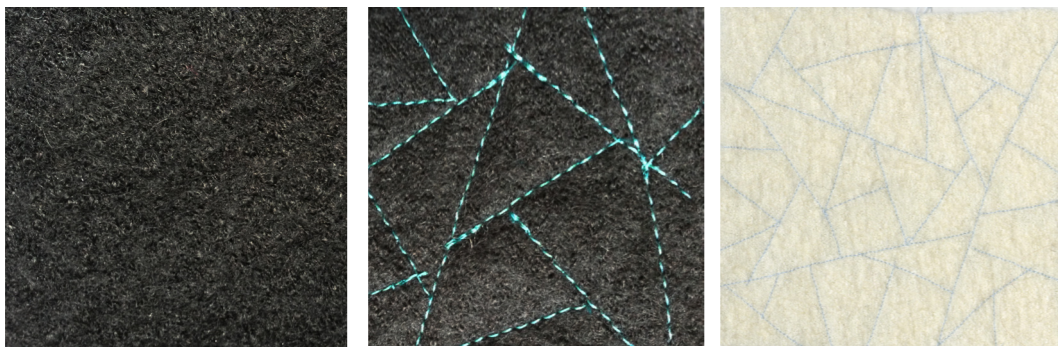

Luonnoksessa näkyy mallien toistuvuus.

Pinta:100% Pa & Laminointi: 100% Pu

Polyuretaanilla (hopeinen) laminoitu polyamidi toimii mallistossani sään- ja kosteudenkestävänä kuorimateriaalina. Käytän materiaalia sellaisenaan ja tikattuna. Tein materiaalille vedenhylkivyysskokeiun, vesi ei imeytynyt materiaaliin vaan liukui sen pinnalta pois.

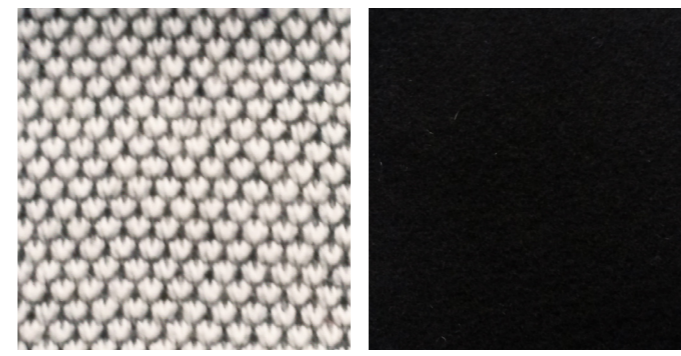
Villa viskoosi neulos: 50% Wo & 50% Cv

Villaviskoosia käytän päälli- ja välikerroksissa. Villan hyviin ominaisuuksiin lämpimyyden ja pehmeys ja lianhylkivyyden lisäksi hyvä kosteudenimemiskyky. Sitoessaan kosteutta villa vapauttaa lämpöä, jolloin se tuntuu märkänäkin lämpimältä. Villa materiaalina joustava ja sillä on hyvä taivutuksen kesto (R. Markkula 1995). Villan otin mukaan hyvien ominaisuuksien, pitkäikäisyyden ja juhlavuuden perusteella.

Vuorineulos, 72% Bambuviskoosi & 28% Co

Kaipasin mallistooni hieman kevyempää materiaalia villakankaiden ohelle. Vuorineulos tuntui hyvältä vaihtoehdolta ja lisäsi malliston rentoa tunnelmaa. Materiaalin nurjapuoli on harjattu ja tuntuu pehmeältä ihoa vasten. Käytän materiaalia myös tikattuna.

Tecnowool: Pinta: 100% Villa & Vuori: Fleece

Yllä mainittujen villan ominaisuuksien lisäksi fleece vuori tuo materiaalin pehmeyttä ja materiaali tuntuu mukavalta ihoa vasten.

Tikkausten pohjana käytän erokankaasta hankkimaa lämpövanua (100% Pes). Vanun paksuus on juuri sopiva, ja saa tikkaukset näkymään valitsemisani materiaaleissa.

100% Co

Puuvillaa käytän mallistossani rennompana housumateriaalina.

5.4 Materiaalit

Talvipainotteisen malliston toteutus osoittautui suuremmaksi haasteeksi mitä olin osannut odottaa. Materiaali valinnoista muodostui mutkikas prosessi ja olisin voinut käyttää erilaisiin materiaaleihin perehtymiseen huomattavasti enemmän aikaa, kuin mitä minulla oli käytössä.

Materiaaleissa tärkeimpiä ominaisuuksia olivat mukavuus ja lämpö. Malliston alku kuvastaa pakkastalvea lumihankineen, joten materiaalit saivat olla paksuja ja pehmoisia. Loppupään mallisto edustaa ilmaston lämpenemisen vaikutuksia pohjoisilla leveysasteilla ja sitä uhkakuvaa, joka on mahdollisesti vielä edessämme jos muutoksia ei tapahdu. Päälysvaateissa etenkin loppupäässä mallistoa materiaalin vedenhylkivyyttä oli olennainen osa vaatetta.

Tein materiaalien suhteen muutoksia vielä tuotteiden toteutus vaiheessa. Lopulliset materiaali valinnat tein malliston vaatimuksia noudatellen, mutta saatavuuden ja budjetin määrittämisenä. Värimaailmani pelkistyi juurikin saatavuudesta johtuen. Pelkistetty mustavalkoisuus kuitenkin sopi mallistooni ja loppullinen mallisto on yhtenäinen. Niukkaa värimaailmaa elävöitin hankkimalla materiaaleja mahdollisimman erilaisilla pinnoilla ja sinisen sävyisillä tikkauksilla ja vuorikankailla.

5.5 Tikkaukset

Sulan ja jäisen meren välimuotoa, rikkoutunutta ja halkeillutta jäätä olen kuvannut kahdella tavalla, tikkauksilla ja leikkauksilla. Lohkeudessa jäässä minua kiehtoi luonnon luoma graafisuus. Halusin tikkauksissa jäljellä luonnon jään muotoja.

Tikkaukset näkyvät niin vaatteiden pinnoissa kuin vuorissakin. Pyrin tikkauksissa pelkistettyyn ulkonäköön. Tikattu kangas ei ole vaatteina pelkästään koristeena ja esteettisenä elementtinä. Tikattu kangas on paksu, mutta ilmava, mikä teki siitä hyvän lämmöneristäjän (T. Risikko & R. Marttila-Vesalainen, 2006.).

Mallisto etenee lumisesta, ihanne talvesta tulevaisuuden kauhukuva talveen, pimeään ja sateiseen.. Malliston alkupään tikkausten pohjalla on vanu, joten ne tuovat lisälämmön vaatteseen. Malliston loppussa tikkaukset toimivat enemmän ja enemmän visuaalisena efektinä, materiaalista riippuen.

Tikkaukset toteutin ”vapaalla kädellä” käyttäen ompelussa koulumme teollisuuskoneita. Kuvion loin silmämääräisesti ilman pohjakaavaa. Lopullisissa tikkauksissa kädenjälki ja mahdolliset virheet saavat näkyä.

Tikkauskuviota jäljittelevät leikkaukset piirsin suoraan kaavaan. Leikkauksissa vältin tilkullista lopputulosta.

Tikkaus inspiraatiota, kuvat: Michal Ronnen Safdie

27.

28.

29.

Tikkauskokeiluja

Värikkait tikkaukset, ilman kaavaa, vapaalla kädellä, ei vanua alla.

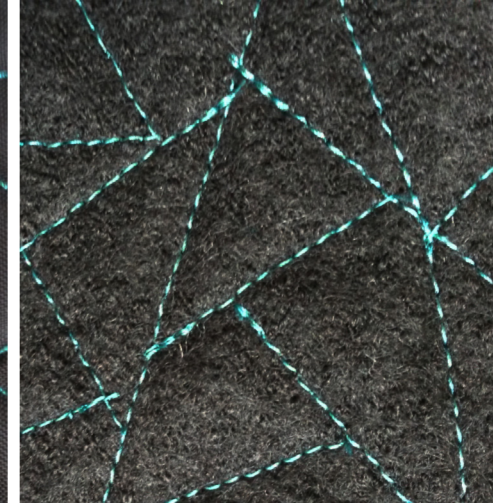
Tikkaukset kaksikerroksiselle vanulle

Tikki suuremmilla tikkausalueilla. Kaksinkertainen vanu.

Tikkaus vapaalla kädellä lämpövanulle. Materiaalina polyamidi polyuretaani taustalla.

Kontrasti tikkaukset mustalle villaviskoosille vapaalla kädellä, pohjana lämpövanu

Tikkaukskokeilu vuorikankaalle (100% Pes), pohjana lämpövanu

Kaavoitus

Kaavoituksessa käytin kuositellun pohjana valmiita miesten C50- kaavoja. Joissain tuotteissa yhdistin tassossa kaavoittamisen ja nukan päällä muotoilun. Jos protossa ilmeni, että kaavassa oli korjattavaa tein muutokset muotoillen, jonka jälkeen siirsin ne jälleen piirtäen kaavaan.

Miestenvaatteiden kaavoituksessa koin hankalaksi kokemuksen puutteeni. En lähtenyt leikittelemään kaavoituksessa vaan pysyin hyvin lähellä aiemmin hyväksi todettuja ratkaisuja.

Miesten vaatteissa liiallinen leikittely olisi saattanut myös viedä pois vaateen käytettävyyttä ja mallin pitkäikäisyyttä. Valintani tikkauksien lisäämisestä vaatteeseen oli jo yksi mielipiteitä jakava elementti, mikä oli syy lisää jättää vaatteiden mallit pelkistetyiksi. Pelkistäminen oli myös yksi inspiraationi avainsanoista.

Toinen ongelmia tuottanut asia oli, etten vielä täysin hahmottanut tai pystynyt arvioimaan minkä kokoiselle miehelle käy C50 -kaava ja kenelle C48-kaava. Tämä vaikutti siihen, että tunnuin menevän jatkuvasti edestakaisin vaatteiden väljyyksien lisäämisen ja poistamisen välillä.

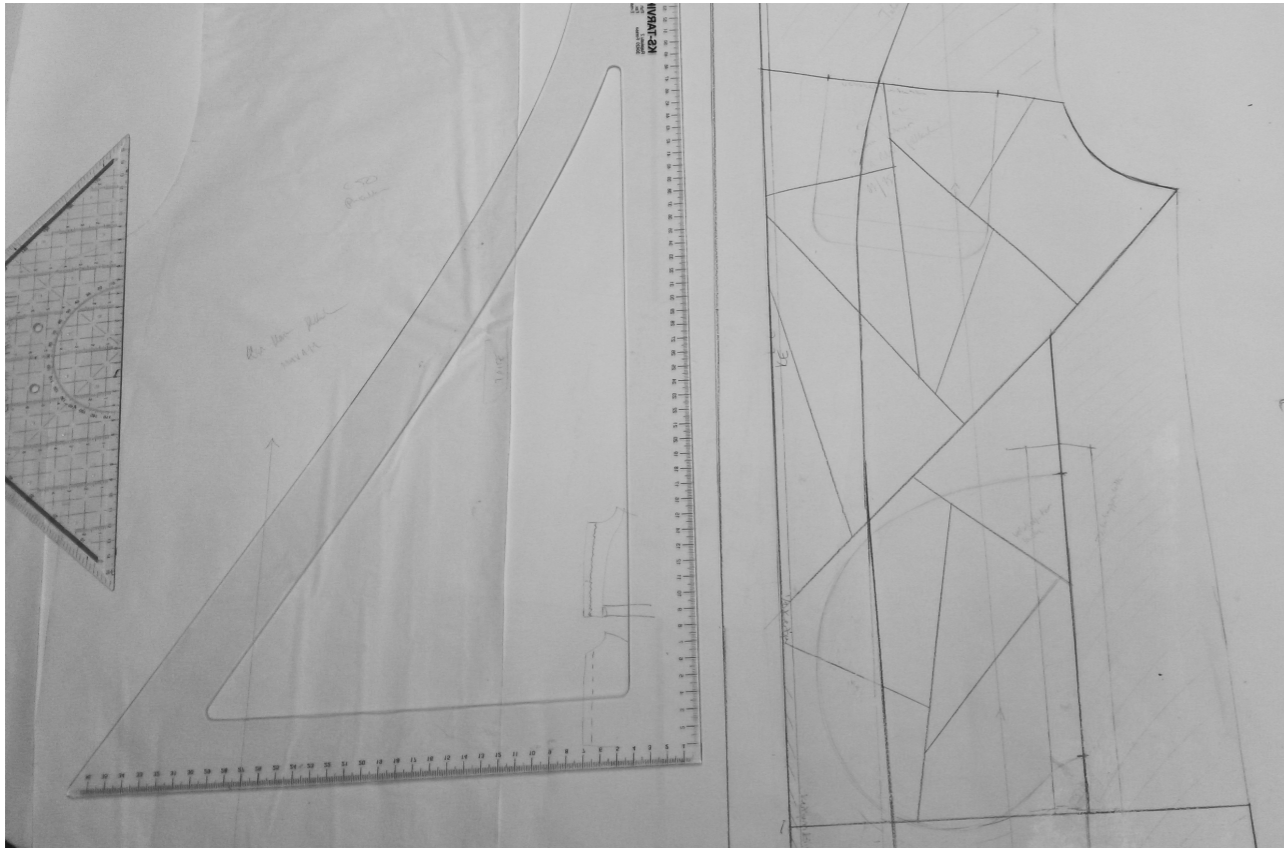
Ulkoiluvaatteen suunnittelussa ja kaavoituksessa vaateen toimivuuden huomioiminen on tärkeää. Ulkovaatteen suunnittelussa vartalon liikkeet, kuten kumartuminen, istuminen ja kävelemien vaativat oman tilansa ja vaateen malli ja leikkaus joko lisäävät tai vähentävät sen toimivuutta. (Tikkanen S. 1998. s.4.)

Malliston alkupään tuotteissa päärooleissa ovat suuret, tyhjät pinnat ja pelkistetyt vaalean sävyt. Ensimmäisissä tuotteissa välttelin pinnan rikkomista ja ylimääräisten saumojen lisäämistä.

Protoja tehdessäni kävi ilmi, että tuotteiden suuret pinnat johtivat suureen materiaalihävikkiin. Jouduin muuttamaan kaavoituksellisia suunnitelmiani joidenkin tuotteiden kohdalla.

Esimerkkinä tästä toisen asukokonaisuuden takki, joka edustaa mallistossa ehjää pintaa. Halusin taskun sauman yhteyteen välttyäkseni ylimääräiseltä kankaan pinnan rikkomiselta. Sivusaumojen siirtämällä sain taskujen kohdan tarpeeksi eteen. Samalla tuotteen takakappaleesta tuli yksi, suuri pinta. Olka-saumojen siirsin alaspäin, estääkseni veden pääsyn vaateen sisälle olalta.

Idea toimi protossa hyvin, ja olin tyytyväinen lopputulokseen, mutta materiaalin määrä, joka tuotteeseen meni isojen kappaleiden myötä alkoi jälkepäin tuntua liialliselta. Hukkamateriaalia tuli myös enemmän kuin olin oletanut. En halunnut heittää materiaalia turhaan pois, joten muokkasin takin kaavaa rikkonaisemmaksi

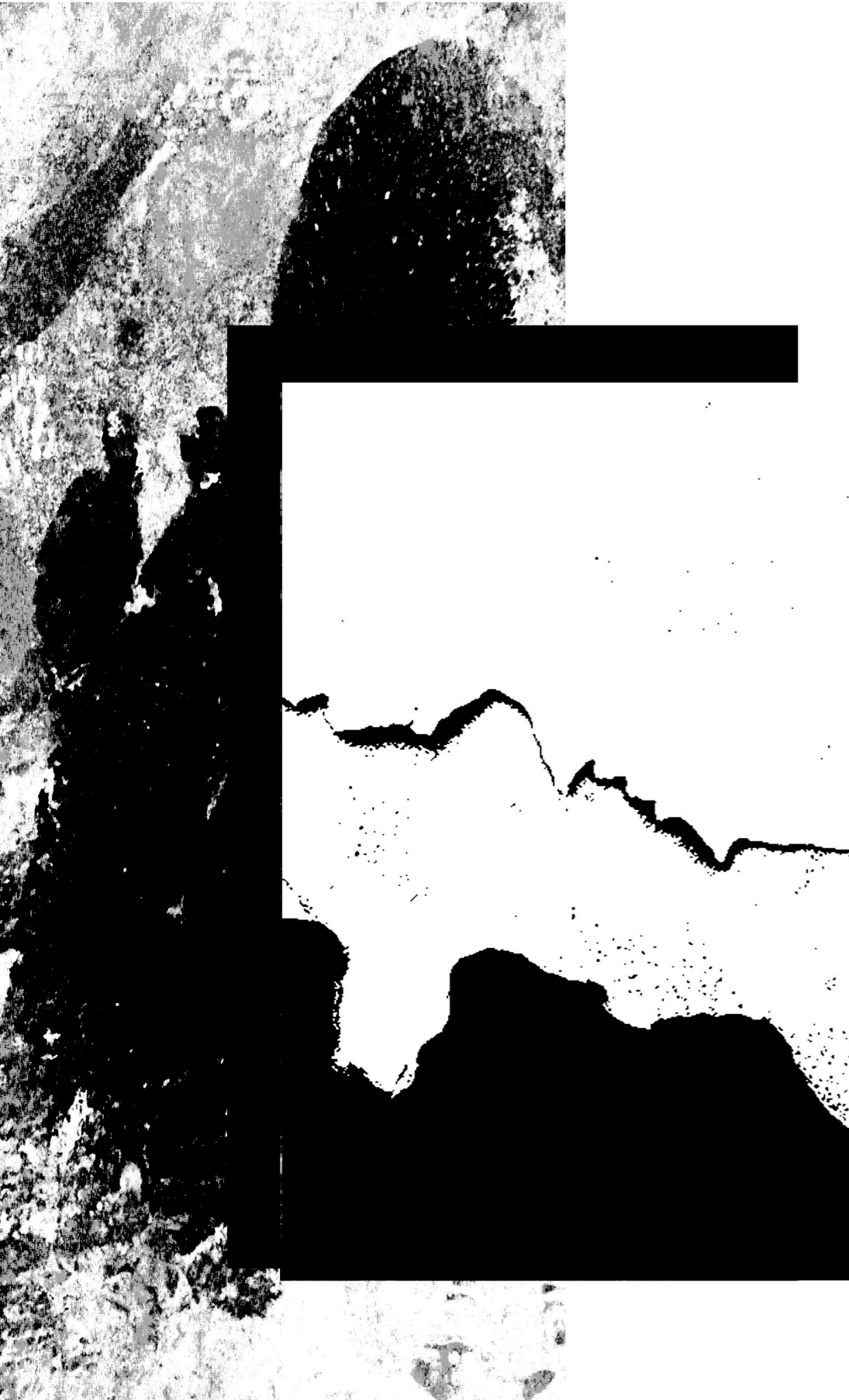

Kauluksen muotoilua

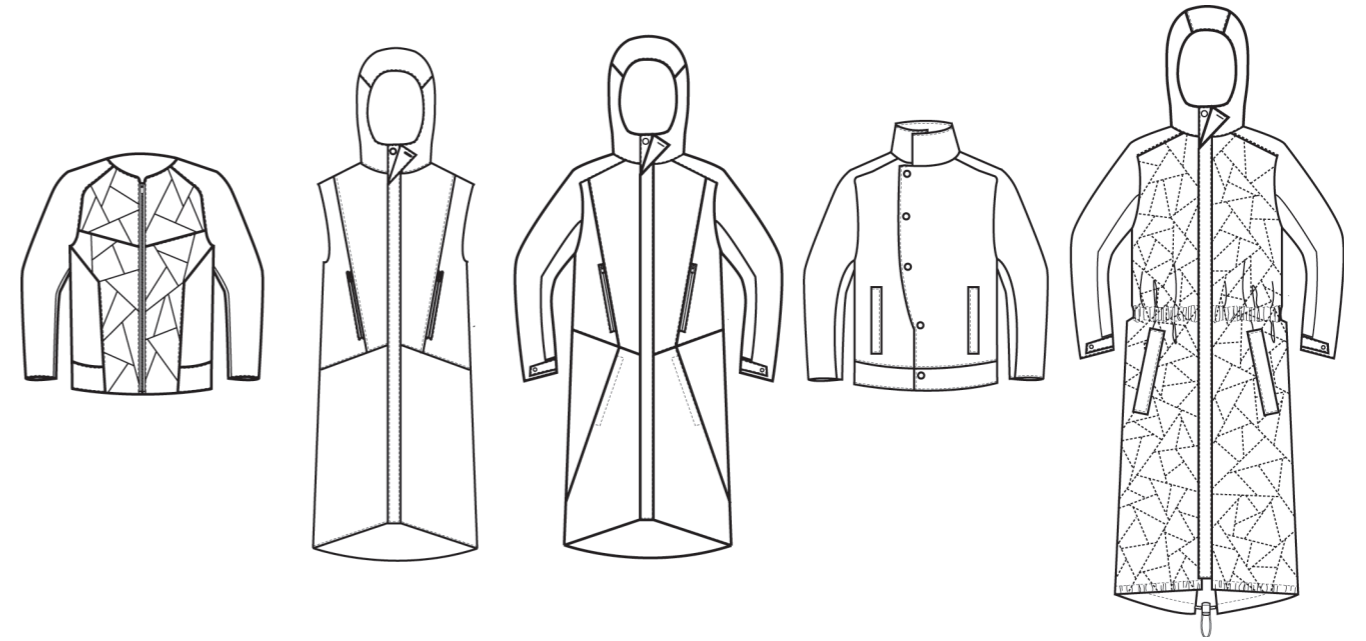

Toisen asukokonaisuuden takki

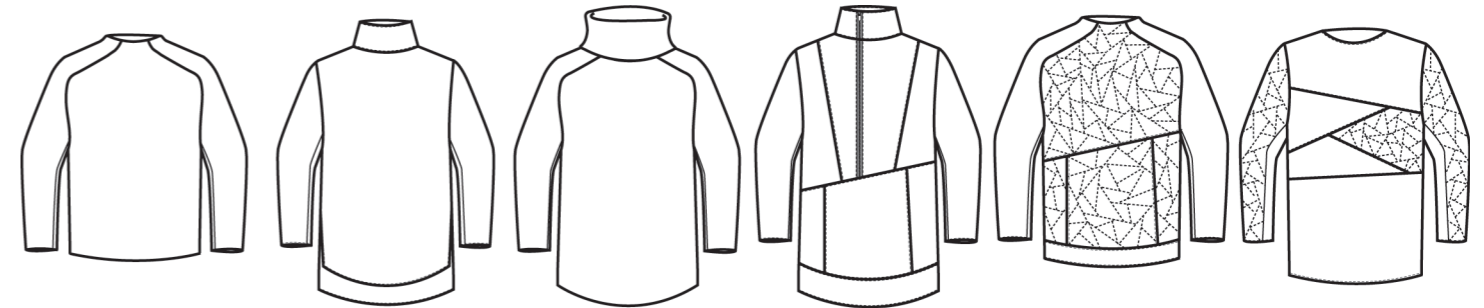

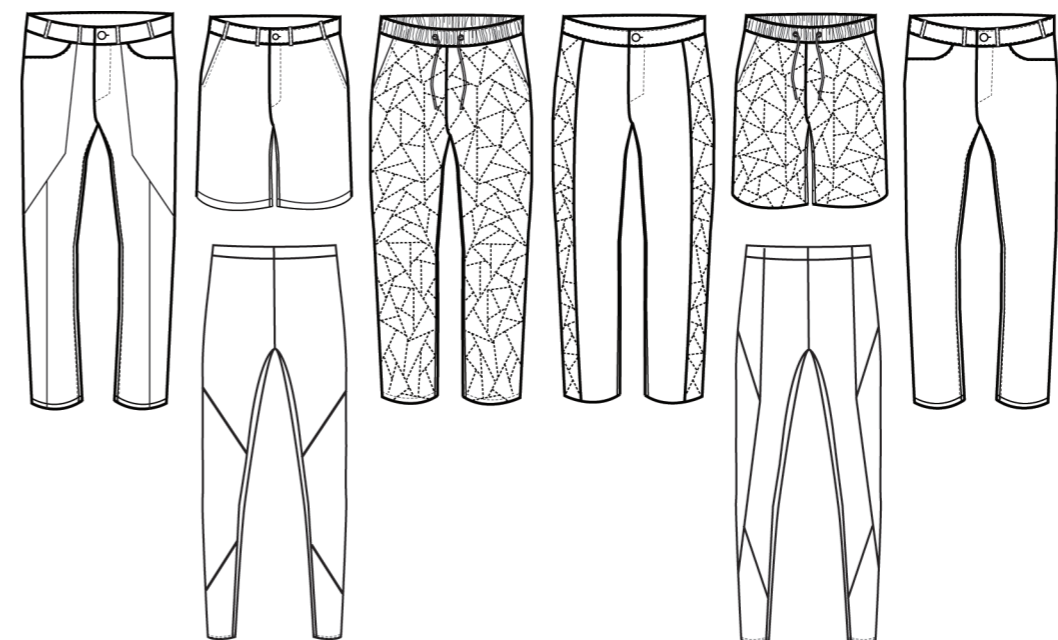
Takit:

Paidat:

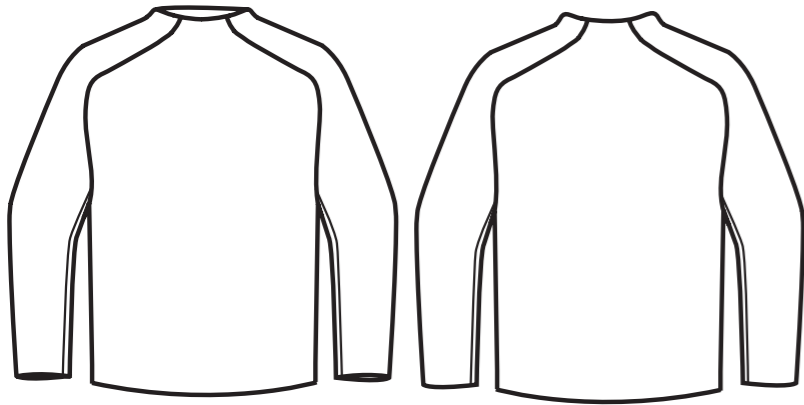

Housut:

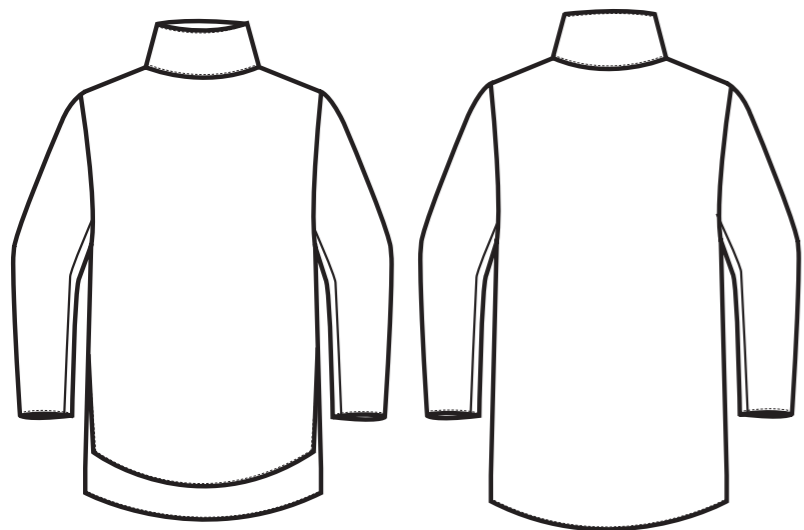

6.3 Esitys- ja tasokuvat

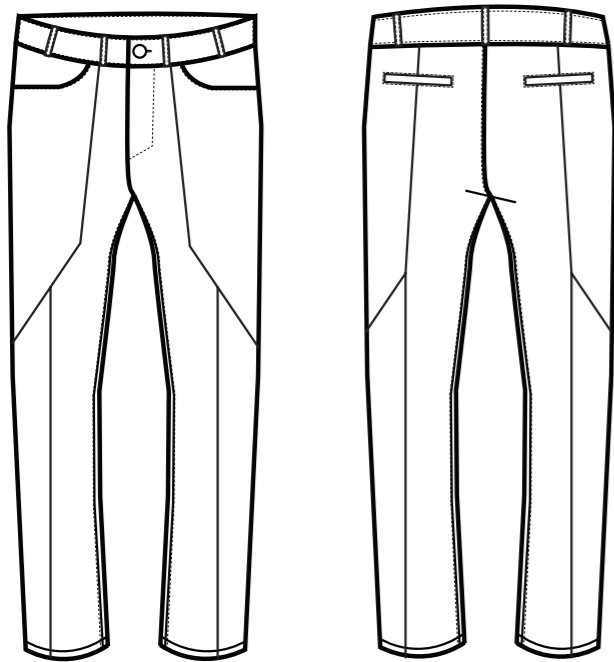
ASU1

Paita:
50% Wo & 50% Cv

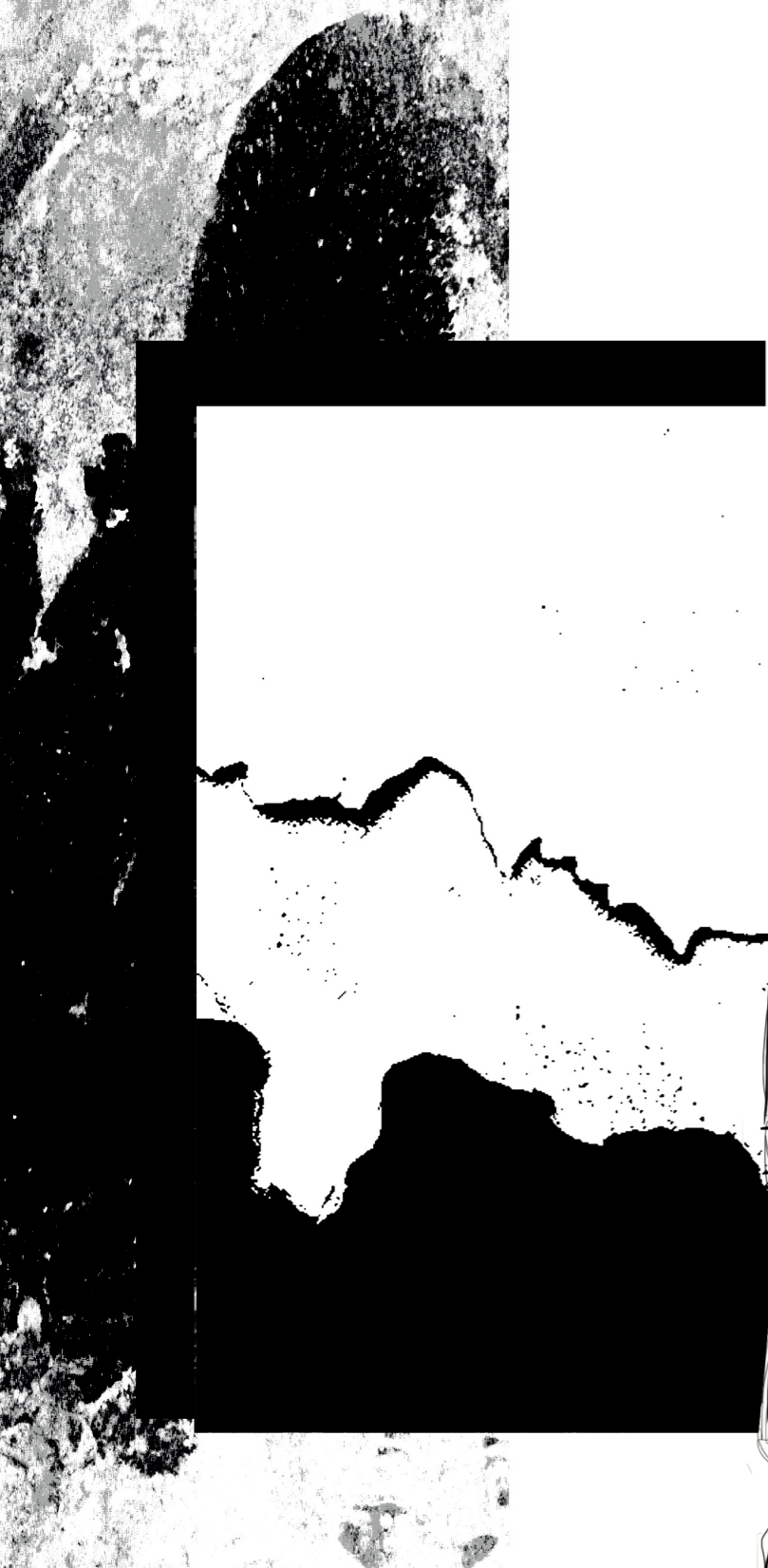

Poolopaita:
72% Cv & 28% Co

Housut:
50% Wo & 50% Cv

ASU 2

Takki:
50% Wo & 50% Cv

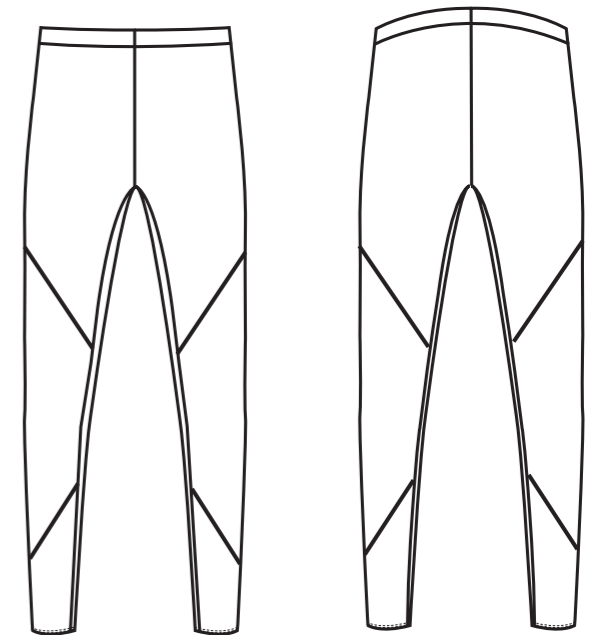
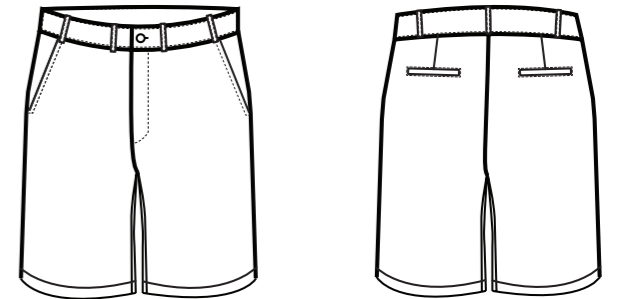
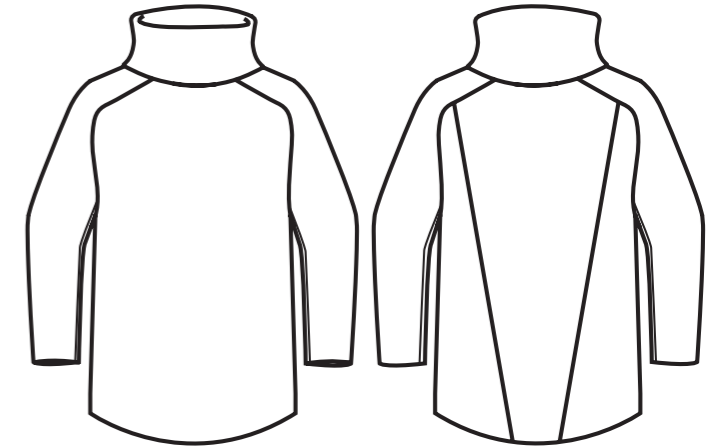
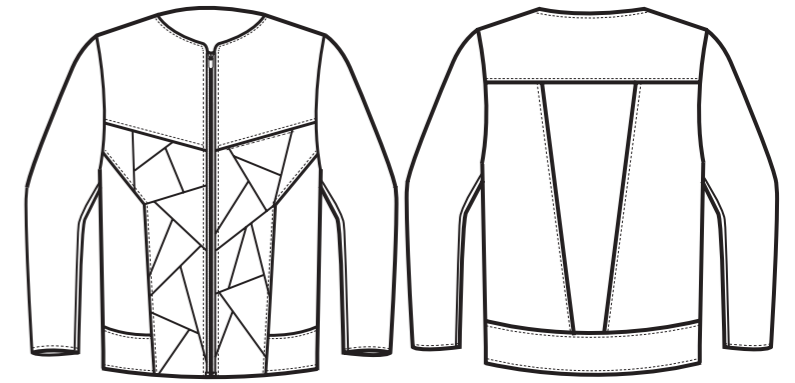
Paita:
72% Cv & 28% Co

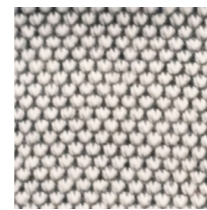
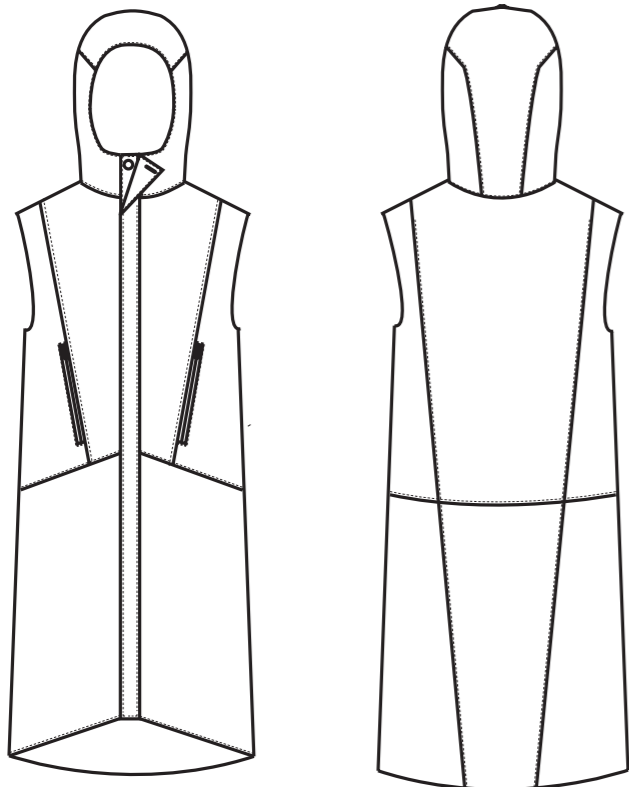
Shortsit:
50% Wo & 50% Cv

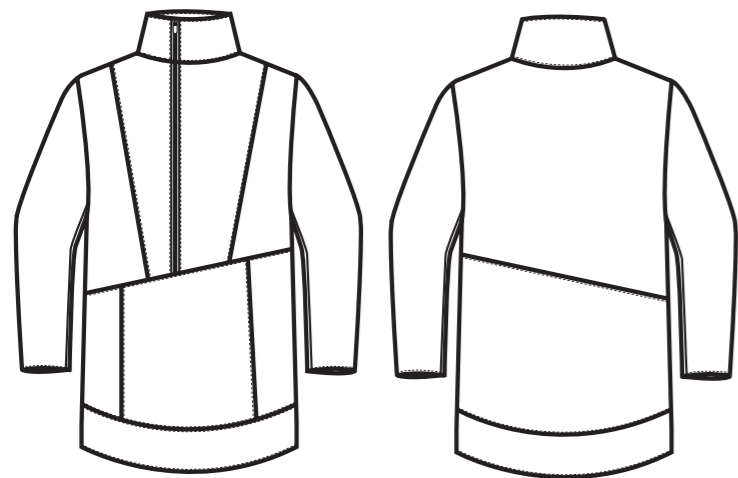
Legginsit:
96% Co & 4% El

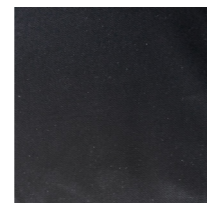
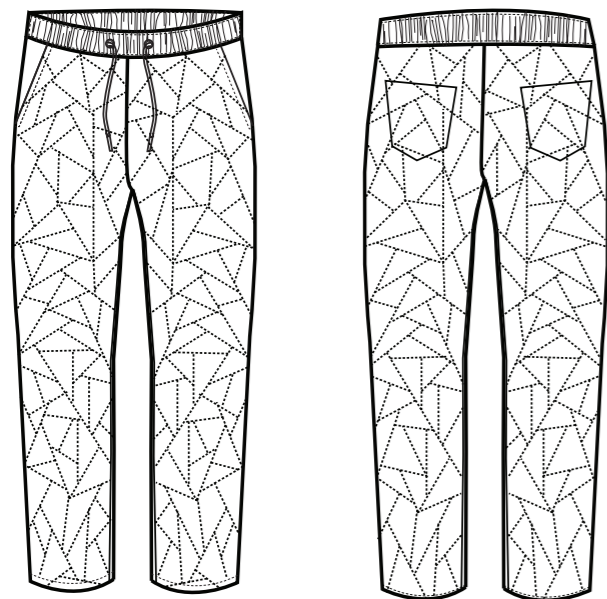
ASU2

Pitkä liivi:
100% Villa fleece vuorilla

Pusakka:
72% Cv & 28% Co

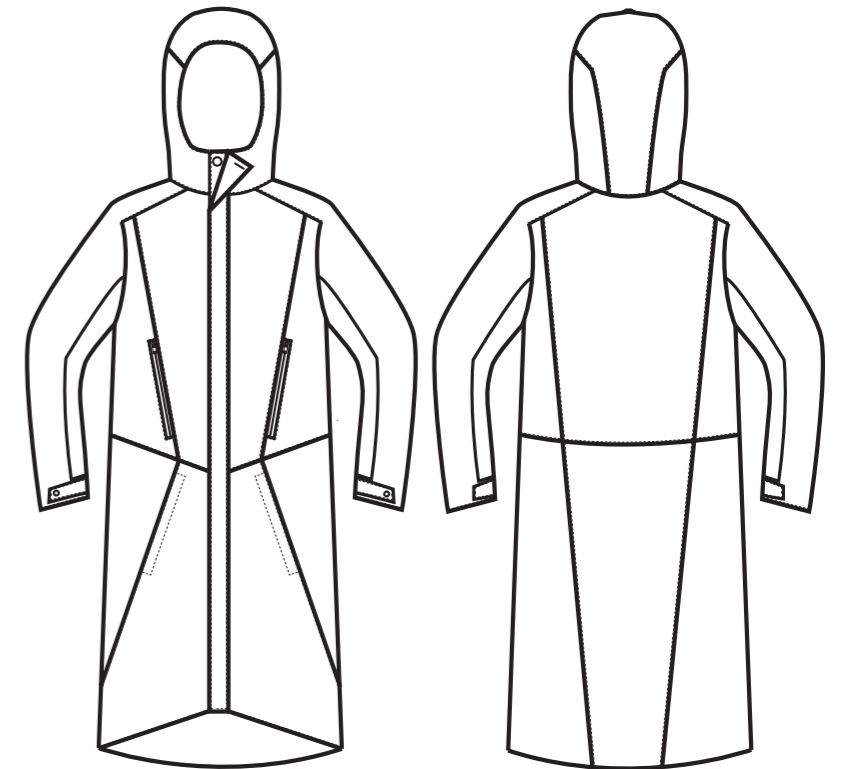

Tikatut housut:
Pinta: 100% Pa & Laminointi: 100% Pu

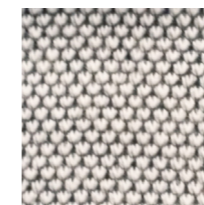
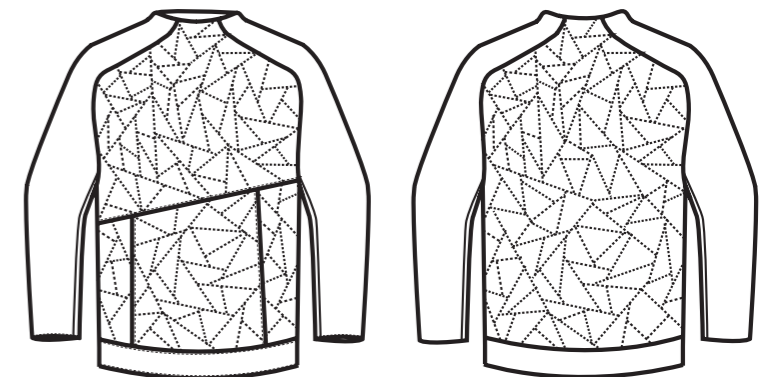

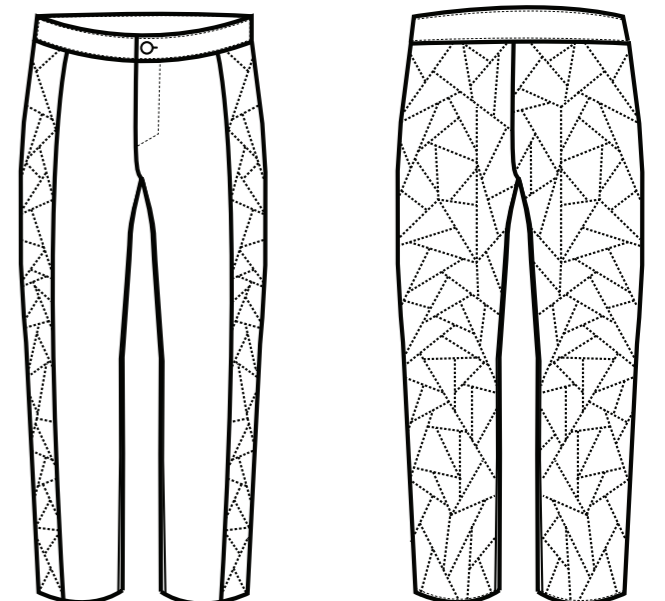
Takki:
Pinta: 100% Pa & Laminointi: 100% Pu

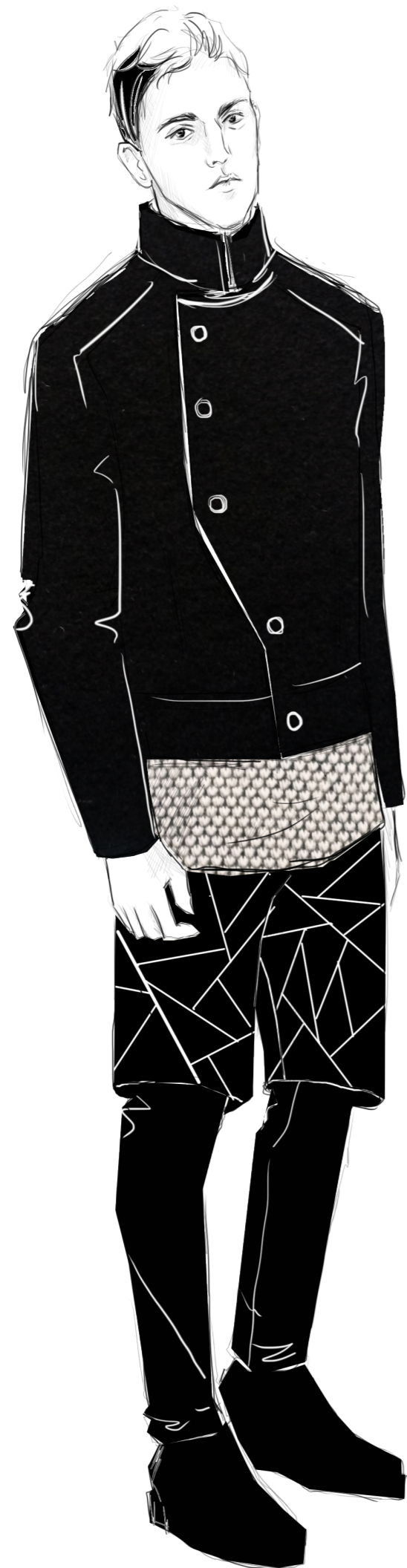

Paita:
50% Wo & 50% Cv

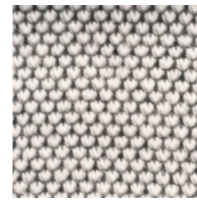

Housut:
Tikkaukset: 50% Wo & 50% Cv
Ilman tikkauksia: 100% Villa fleece vuorilla

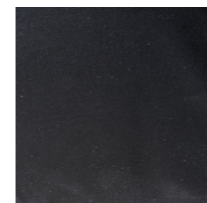

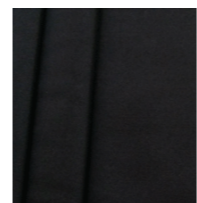
Takki:
50% Wo & 50% Cv

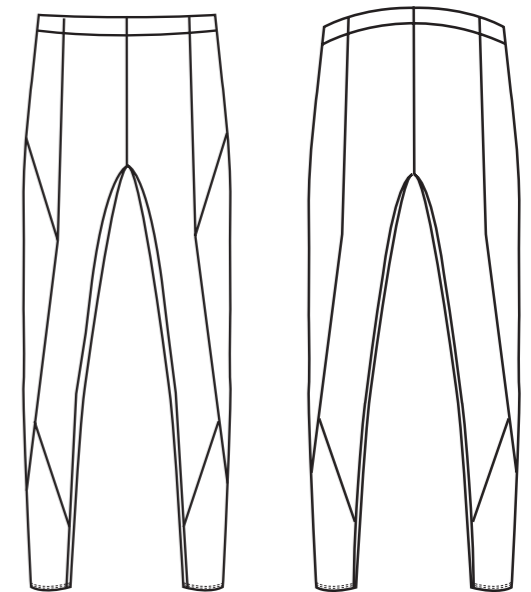
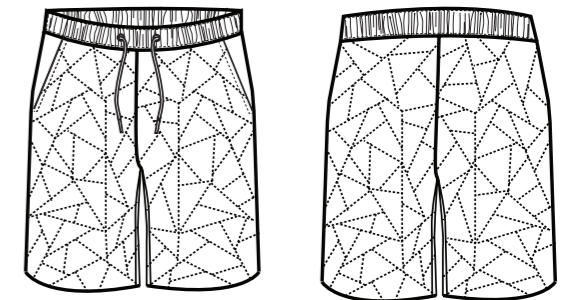
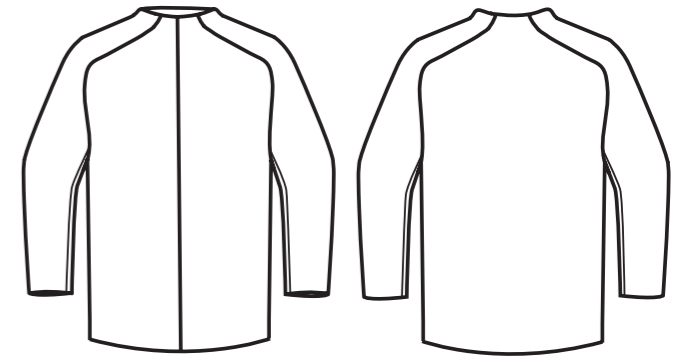
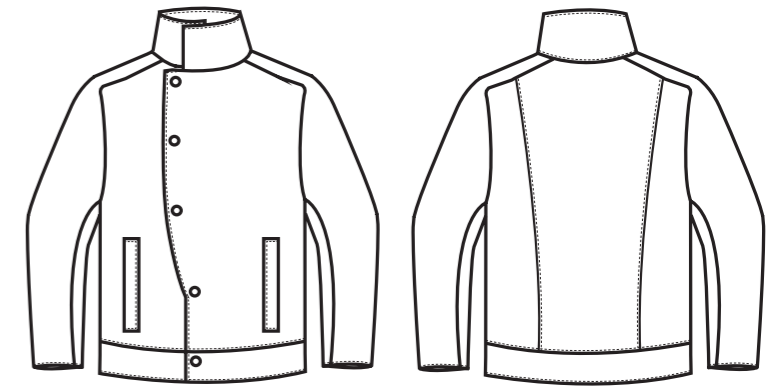
Paita:
100% Villa fleece vuorilla

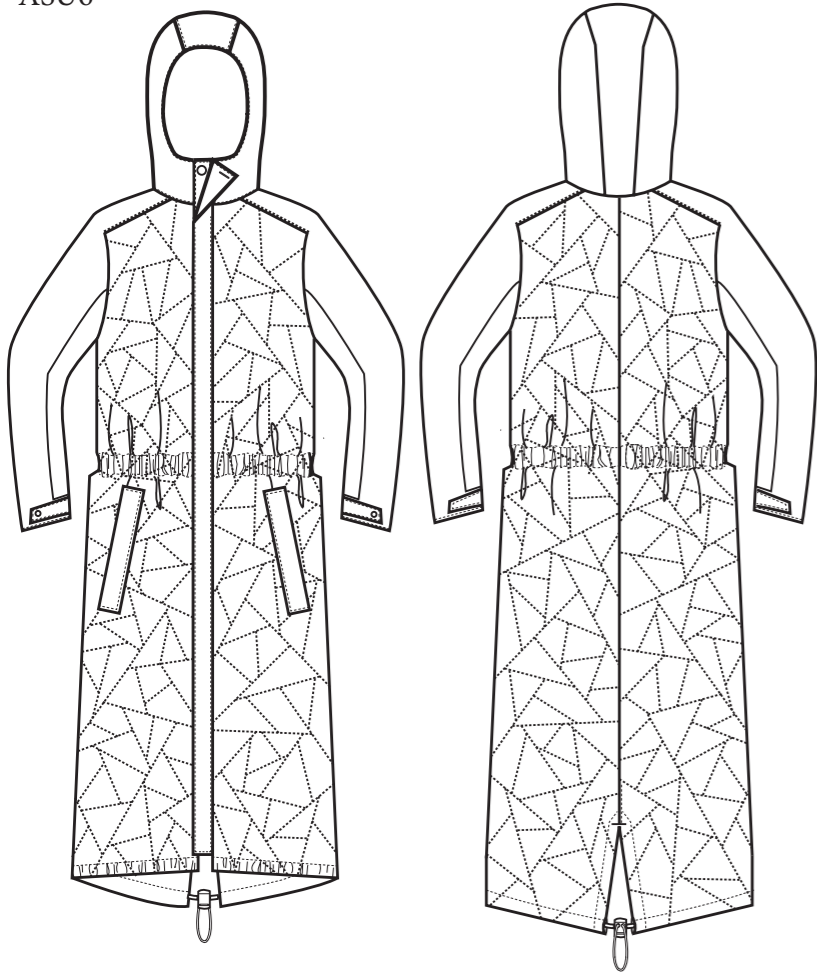

Tikatut Shortsit:
Pinta: 100% Pa & Laminointi: 100% Pu

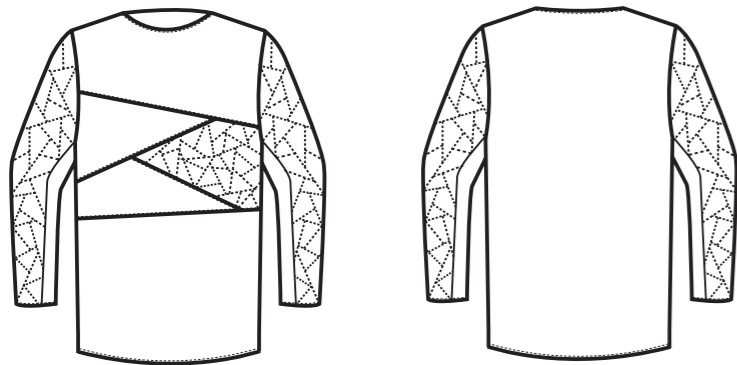

Legginsit:
96% Co & 4% El

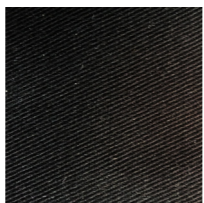
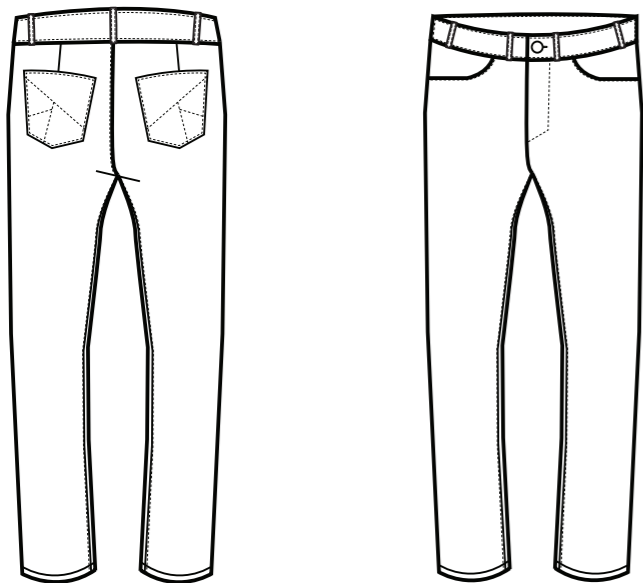

Tikattu päällystakki:
Pinta: 100% Pa & Laminointi: 100% Pu

Paita:
50% Wo & 50% Cv

Housut:
100% Co

Kuva: Maria Hästbacka

7. PÄÄTELMÄT

Suunnittelin opinnäytetyökseni kuu-
den asukokonaisuuden malliston
miehille, pohjosiin sääolosuhteisiin.
Mallisto koostuu kahdestakymme-
nestä tuotteesta.

Tutkimusaiheeni ilmastonlämpene-
misen vaikutuksista talvipukeutu-
miseen on ajankohtainen. Talvien
lämpeneminen on jo vaikuttanut tal-
vivaatteiden myyntiin, talvipukeutu-
miseen, talvimallistojen sisältöön ja
sesonkien päällekkäisyyksiin. Aihe
on laaja ja opinnäytetyöni on itselleni
hyvä aloitus aiheen vielä syvempään
tutkimukseen.

Malliston suunnittelu ja toteutus
pohjosiin sääolosuhteisiin osoit-
tui haastavammaksi mitä olin alunpe-
rin ajatellut. Materiaalivalinnoissa oli
paljon huomioon otettavia tekijöitä
käyttäjän mukavuuden ja ympärillä
vallitsevien sääolosuhteiden myötä.
Käytin paljon aikaa lopullisten mate-
riaalien valitsemiseen ja tein muutok-
sia vielä prosessin viimeisinä viikko-
ina.

Tutkimukseni aikana opin asioita,
jotka tulevat vaikuttamaan suunnit-
teluuni myös tulevaisuudessa. Vaate-
tusala on selvästi kohdassa, joka vaatii
uusia ajattelumalleja niin suunnitteli-
jan, kuin kuluttajankin puolelta. Tu-
len entistä enemmän kiinnittämään
huomiota suunnitteluni ympäristöy-
säväällisyyteen ja tuotteiden ympäri-
vuotiseen käytettävyyteen.

Oman lisänsä opinnäytetyön haas-
teisiin toi myös yritysysteistyö, jossa
kahden suuren yrityksen ja kahden
opiskelijan aikataulujen kohtaaminen
osoittautui luultua haastavammaksi.
Lisäksi kesken projektin muuttunut
tehtävänanto vaikutti alkuperäiseen
tehtävän jakoon Susannan ja minun
välillä.

Yritysysteistyössä opin millaista on
työskennellä suurten yritysten ja parin
kanssa sekä mitä haasteita ja hyötyjä
yhteistyöllä suunnitteluun on. Susan-
nan kanssa käydyistä keskusteluista
ja molemmin puolista, rehellisestä
palautteenannosta muodostui tärkeä
osa prosessia. Eri muotoilunalalta tul-
leet tuoreet näkökulmat toivat piristä-
vän lisän omaansuunnitteluuni.

Haasteen yhteistyölle toi eri tahojen
aikataulujen yhteen sovittaminen.
Lisäksi kesken projektin muuttunut
tehtävänanto vaikutti alkuperäiseen
tehtävän jakoon Susannan ja minun
välillä. Nämä haasteet ovat varmasti
myös tulevan työelämän realiteetteja.

Kuva: Maria Hästbacka

KIITOS

Perhe

Minna Cheung
Kia Koski
Heikki Saros
Marjut Yli- Mäyry
Kari Halme

Muval1:

Iris Herttua
Hennariika Kääriäinen
Elina Liimatta
Aliina Lintulaakso
Noora Pajari
Minja Penttinen
Tuuli Pursiainen

Sini-Pilvi Silén
Evi & Mikko
Susanna Lehvonen

L-Fashion Groupin toimitusjohtaja Vesa Luhtanen
Kalevala Koru Oy:n toimitusjohtaja Riitta Huuhtanen

Eurokangas

Lähteet:

Kirjalliset lähteet:

Archer, D. 2012. Global Warming : Understanding the forecast. USA: John Wiley & Sons, Inc

Fletcher, K., Grose, L. 2012. Fashion & Sustainability : design for change. London: Laurence King Publishing Ltd

Markkula-Teivaanmäki, R. 1995. Tekstiilitieto. Porvoo: WSOY

Risikko,T., Marttila-Vesalainen, R. 2006. Vaatteet ja haasteet. Helsinki: WSOY

Saukkonen, S. 2008. Suomalainen sää: Imastonmuutos ja ääri-ilmiöt. Helsinki: Minerva Kustannus Oy

Tikkanen S. 1998. Tuuleen & Tuiskuun: ulkoilupukineen valmistamien. Opetushallitus. Hakapaino Oy.

Suulliset lähteet:

Keskustelut Kia Kosken kanssa

Sähköiset lähteet:

C

Cochrane, L. 2013. Fashion: how the global market is changing seasonal collections [verkkojulkaisu]. Luettu 12.4.2015

Saatavissa: <http://www.theguardian.com/fashion/2013/jan/01/fashion-global-market-seasonal-collections>

H

Helmore, E. 2008. Travelling light: fashion adjusts to demands of climate change. The Guardian [verkkojulkaisu]. Luettu 12.4.2015

Saatavissa: <http://www.theguardian.com/lifeandstyle/2008/may/27/fashion.climatechange>

I

Ilmatieteenlaitos. 2015. Vuosi 2014 oli Suomen mittaushistorian toiseksi lämpimin [verkkojulkaisu]. Luettu 12.4.2015.

Saatavilla: <http://ilmatieteenlaitos.fi/tiedote/42501311>

Pachauri, R.K, Meyer, L.A. 2014. Climate Change 2014: Synthesis Report. IPCC. [verkkojulkaisu]. Luettu 12.4.2014

Saatavissa: http://www.ipcc.ch/pdf/assessment-report/ar5/syr/SYR_AR5_FINAL_full.pdf (s. 26)

K

Kalevala Koru Oy. 2015. Historia [verkkojulkaisu]. Luettu 12.4.2015

Saatavissa: <http://www.kalevalakoru.fi/fi/tarinamme/historia>

Kalevala Koru Oy. 2015. Meistä [verkkojulkaisu]. Luettu 12.4.2015

Saatavissa: <http://www.kalevalakoru.fi/fi/tarinamme/meista>

L

L-Fashion Group Oy. 2015. Sadan vuoden kokemuksella. [verkkojulkaisu]. Luettu 12.4.2015

L-Fashion Group. 2015. Historia [verkkojulkaisu]. Luettu 12.4.2015

Saatavissa: <http://web.luhtha.fi/mxl-fashion/luhtawww.nsf/pages/historia.html>

L-Fashion Group. 2015. Vastuu [verkkojulkaisu]. Luettu 12.4.2015

Saatavissa: <http://web.luhtha.fi/mxl-fashion/luhtawww.nsf/pages/vastuu.html>

R

Roshell, S. 2008. How Climate Change Will Affect What We Wear. Pacific Standard. [verkkojulkaisu]. Luettu 12.4.2015

Saatavissa: <http://www.psmag.com/culture-society/how-climate-change-will-affect-what-we-wear-4765>

Rummukainen, A. 2104. Tutkimus: Suomen keskilämpötila nousee muuta maailmaa nopeammin. Yle. [verkkojulkaisu]. Luettu 12.4.2015

Saatavissa: <http://yle.fi/uutiset/tutkimus-suomen-keskilamportila-nousee-muuta-maailmaa-nopeammin/7703063>

S

Siida, 2015. Risku [verkkojulkaisu]. Luettu 12.4. 2015

Saatavilla: <http://www.siida.fi/sisalto/lapsille-ja-opiskelijoille/vuodenajan-teema/arkisto/risku>

Summanen, R. 2013. Talvivaatteet ja urheiluvälineet joutuivat alennusmyyntiin jo ennen joulua [verkkojulkaisu]. Verkkouutiset. Luettu 12.4.2015

Saatavissa: <http://www.verkkouutiset.fi/talous/alennusmyynnit%20lauha%20saa%20kaupan%20liitto-13637>

T

Taloussanommat. 2011. Sää pilasi monen kauppiaan joulumyynnin [verkkojulkaisu]. Luettu 12.4.2015

Saatavissa: <http://www.taloussanommat.fi/kauppa/2011/12/15/saa-pilasi-monen-kauppiaan-joulumyynnin/201119091/12>

Torvinen, P. 23.1.2015. Tuomiopäivän kello on nyt kolme minuuttia vaille keskiyötä – viimeksi tuho on ollut yhtä lähellä vuonna 1987. Helsingin Sanomat [verkkojulkaisu]. Luettu 12.4.2015

Saatavissa: <http://www.hs.fi/ulkomaat/a1305920643666?ref=hs-art-new-1>

Y

Yle. 2015. Trashionista Outi Pyy: Vaatteella pitää olla tarina. [verkkojulkaisu]. Luettu 12.4.2015

Saatavissa: <http://yle.fi/aihe/artikkeli/2015/03/25/trashionista-outi-pyy-vaatteella-pitaa-olla-tarina>

Kuvalähteet:

Kannen kuva: Maria Hästbacka

1. <http://manofthemmnt.com/post/78415771675>
2. <https://www.gerhard-richter.com/en/art/atlas/seascapes-photo-collages-11774/?p=7&sp=32>
3. <https://www.pinterest.com/pin/512354895083521206/>

Luhta

4. <http://www.luhta.fi/fi/about>
5. <http://fashionstreet.ru/brand/luhta/>

Kalevala Koru Oy

6. <http://www.kellosoikkeli.fi/9>
7. <http://www.kalevalakoru.fi/fi/tarinamme/historia>

Konseptit

8. <http://www.flickr.com/photos/leerentz/6221183068/in/photostream/>
9. <http://melisaki.tumblr.com/post/15089325097/natural-parallels-photo-by-camille-romano>
10. <http://www.natezeman.com/photo/grizzly-in-the-mist/>
11. <https://www.gerhard-richter.com/en/art/atlas/seascapes-photo-collages-11766/?p=6&sp=32>

Talvivaate

12. <http://www.lucy-bell.com/2015/02/kevin-cummins-disclosure/>

Talvivaate ja Koru

13. <http://www.whenwomentalks.com/21647/seventy-eight-traditional-costumes-from-around-the-world>
14. http://www.helsinki.fi/~sugl_smi/kuvat/Antti_Hamalainen/
15. <http://awelocker.com/tuote/kopes-heijastin/>
16. <http://kauppa.ruohonjuuri.fi//heijastin-tuplasulka/ASAP-6420098907700/dp?nosto=productpage-carousel-1>

Talvivaate muuttuvassa ilmastossa

17. http://yle.fi/uutiset/tutkimus_suomen_keskilampotila_nousee_muuta_maailmaa_nopeammin/7703063
18. http://www.huffingtonpost.com/2012/10/22/climate-change-global-warming-hurricane-sandy-style-apparel-fashion-industry_n_2001510.html
19. <http://www.smh.com.au/lifestyle/fashion/fashion-its-the-season-to-be--well--seasonless-20130103-2c7ie.html>
20. <http://www.hs.fi/ulkomaat/a1305920643666?ref=hs-art-new-1>
21. <http://www.theguardian.com/lifeandstyle/2008/may/27/fashion.climatechange>
22. <http://www.hs.fi/kotimaa/a1427174631856>
23. <http://ecosalon.com/vivienne-westwood-says-dont-buy-clothes/>

Ekologisuus ja vaatesuunnittelijan vastuu muuttuvassa ilmastossa

24. <http://pixabay.com/fi/talvi-meri-lumi-maisema-yksin%C3%A4inen-74614/>
25. <http://pixabay.com/fi/talvi-meri-talvi-meri-beach-aallot-587190/>

Malliston suunnittelu

26. <https://www.gerhard-richter.com/en/art/atlas/seascapes-photo-collages-11768/?&p=6&sp=32>

Tikkaukset

27. <http://michalronnensafdie.com/ice>
28. <http://michalronnensafdie.com/ice/4>
29. <http://michalronnensafdie.com/ice/5>

